

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26.—
pol leta " " 13.—
četrt leta " " 6.50
en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

celo leto naprej K 22.40
pol leta " " 11.20
četrt leta " " 5.60
en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlistrstva (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani

Pred volitvami.

Volitve, ki nas kličejo prihodnji teden na volišče, se bodo vršile v čisto posebnih razmerah. Navidezni mir nas ne sme premotiti, da ne bi storili vsak svoje dolžnosti, in če tudi beli sneg pada na gore in poljane, ne sme nas zadržati, da ne bi oddali svojega glasu za svoje prepričanje in za bodočnost naše dežele.

V prošli dobi trdega boja je Slovenska Ljudska Stranka podirala sovražne trdnjave, dokler si ni priborila nadmoči nad nasprotniki. Bila je prava pomladna doba, polna življenja in mnogo obetajočih začetkov. Boj je človeku življenje, in v boju se razvijajo vse sile, da ustvarjajo za javni blagor. Tak boj, kakor ga je vedla doslej Slovenska Ljudska Stranka, je pot napredka, je pot do prosvete in do narodne samozavesti, ki je podlaga za srečen in obilen razvoj ljudskih sil. Zato se pa ne sme v nas omajati zavest, da moramo po začetni poti nevzdržno napredovati, da ne smemo položiti rok navzkriž, ampak da je zdaj šele prišel čas pravega dela.

Navidezni mir, ki vlada zdaj po celi deželi, ne sme postati za nas izkušnja za lenobo, kajti to bi se takoj bridko maščevalo in nas oropalo sadov dosejanega dela. V zadnji hribovski vasi mora tleti zavest, da moramo tudi tedaj, če nimamo boja z odkritim sovražnikom, z vso močjo vedno manifestirati za stranko, da se tudi na zunaj pokaže njena sila, sicer prilezejo na vseh straneh takoj zopet nasprotniki na dan, najhujši naš nasprotnik pa bi bilo nezaupanje v lastno moč in v lastno delo.

Liberalna stranka na deželi ne bo mogla sicer nastopiti nikjer niti s približno podobno silo, kakor pri vseh prejšnjih volitvah. Ne bratoljubje, ne 20. september, — edino le zavest slabosti jo je nagnila, da je proglasila abstinenco na deželi. Vendar ne popolno! V idrijskem okraju je liberalna stranka izdala parolo, da naj gredo liberalci volit socialnega demokrata, in to bodo storili še marsikje drugod, zlasti liberalno učiteljstvo, ki je že itak z eno nogo v rdečem taboru. Dokler so imeli liberalci vso moč v rokah, je besnel boj po

kranjski deželi, ko se je okrepila Slovenska Ljudska Stranka, pa je zavladalo vsepovsodi pomirljivo razpoloženje. To je dokaz, katera stranka je prava, domoljubna stranka in ima odkritosrčni namen koristiti narodu. A iz miru ne sme nastati brezdelnost. Noben dan nismo varni, da nam ne nastanejo novi sovražniki, ki čakajo le trenutka, da bi začeli zopet razdirati naše delo.

Liberalizem v svoji stari obliki se je preživel in je prišel ob moč. A v pomlajeni obliki hoče nam iztrgati zlasti mladino. Pod imenom »svobodne misli« se razširja podla, brezverska agitacija, ki hoče z lažjo in sramotjenjem udušiti kršč. misel. Ta agitacija se vrši tajno in javno. Da liberalizem ne počiva, nam pričajo liberalna telovadna društva, ki so jih začeli letos snovati tudi po deželi pod geslom protikatoliške »svobodne« misli. Gogenci teh društev se bodo z veliko večjo zavednostjo borili proti krščanski misli, nego dosedajni liberalci; bojeviti duh mednarodnega framasonstva, kakor se kaže na sestankih »svobodomiselcev« in v njihovih tiskovinah, jih napolnjuje s tako divjo strastjo, da ne moremo pričakovati od njih drugega nego vedno zopet ponovljenih bojev. In ta duh se ne razširja samo med moško, ampak tudi med žensko mladino, tako da raste v naši sredi nov zaron, ki je prepojen uprav jakobinskega duha.

Pa tudi ni resnica, da bi liberalci bili vol. okraje na deželi prepustili popolnoma nam. Koder jih je le par, ki morejo nekoliko migati, pa rujejo z vsemi močmi proti naši stranki, seveda previdnejše, nego so delali doslej. Pridobiti med kmečkim ljudstvom zopet tla za liberalno stranko, je namen liberalne združne organizacije. Ta liberalna združna organizacija nima čisto nič kmečkega značaja. Na čelu jej je predsednik — trgovske zbornice, liberalno strankarsko uradništvo trg. zbornice je v nje odboru. Brez koristi in potrebe je, a vendar jo liberalci z velikimi žrtvami vzdržujejo, ker vendar upajo, da si z njo pridobe oporo, s katero bi mogli ponoviti boj proti S. L. S. med kmečkim ljudstvom. Liberalizem se bo obnovil v obliki kričavega klofaštva. Boj z njim bo hud in treba o pravem času biti opreznim, da si sedaj v toplem ozračju neke meglene

sloge ne vzgojimo sovražnikov, ki bi nas bili, ko bi se z našo pomočjo okrepili.

Pa je še en sovražnik, ki izkuša sedanje razpoloženje zase izkoristiti. To je socialna demokracija, ki je svoje mreže razpredla po celi deželi. Če tudi ni nobenega boja, pa ona ne miruje. Ravno ta mir, ki sedaj vlada, bo v največjo korist socialni demokraciji, kajti v politiki pridobiva vedno tista stranka, ki se vojskuje, ona pa izgubiva, ki miruje. Ako bi vsled nezanimanja bilo število naših volivcev pri teh volitvah manjše, bi iz tega izvajala socialna demokracija, ki bo prignala na volišče zadnjega moža, zase nove upe in bi slepila ljudstvo z volivnimi številkami ter dokazovala, da naša stranka peša, socialna demokracija pa raste. Socialna demokracija bo dobila sedaj pomoč tudi od učiteljstva, ki odpada od liberalcev in prestopa očitno v tabor internacionalne socialne demokracije.

Iz teh razlogov sledi, da moramo tudi pri teh volitvah napeti svoje moči in se ne smemo dati premotiti od brezdelnosti. Nevarnost nas obdaja tudi v trenutku, ko zmagujemo. Zlasti naš kmečki stan je dolžan, da polnoštevilno nastopi v vsej svoji moči, kajti sedanje volitve se vrše v znamenju kmetskih zvez.

Zato pa, dragi somišljeniki po deželi, na dan volitve vsi na volišče in pokažite, da se naše vrste niso izredčile, ampak da se se pomnožile in okrepile, pripravljene, da izvojujejo tudi še bodoče boje, ki jim zremo pogumno nasproti!

Slovensko vseučiliško vprašanje.

Dunaj, 9. grudna.

V današnji seji poslanske zbornice je govoril ministrski predsednik k nujnosti proračunskega provizorija in se dotaknil vseh važnejših točk notranje-političnega položaja. K sklepu je omenil, da je želja Italijanov po svoji pravni fakulteti opravičena; imeli so že svoje visokošolske uredbe (Hochschulennrichtungen) in so jih v zadnjih letih zgubili. Sedanji položaj pomenja za-nje nasproti prejšnjemu poslabšanje. Zato hoče vlada isto z vso naglostjo izboljšati. Že v januarju prihodnjega leta

bo vlada predložila predlogo za ustanovitev italijanske pravne fakultete.

O k r a j u laške univerze se govornik ne izraža, pač pa prinaša večerna »Freie Presse« komentar: »Die Italiener sollen ihre Universität haben und sollen sie, wenn die österreichische Politik vernünftig ist, in Triest haben.« In na drugi strani omenja isti list, da se začno v najbližjem času pogajanja interesiranih strank glede kraja laške univerze.

Caveant consules!

O nevarnosti laške univerze v Trstu se je že pri nas precej pisalo in še več govorilo, in ne bi zopet prihajal na isto točko, če se ne bi bil oglasil neki slovenski dnevnik s to zahtevo, seveda nekoliko modulirano: laško in slovensko univerzo v Trst, in sicer pod eno streho! Ne vem, koliko odmeva je našla v javnosti ta zahteva, ali zdi se mi silno neumestna z gospodarskega in kulturnega stališča.

Treba je tudi pomisliti, da so Lahi istočasno, ko so zahtevali svojo univerzo v Trstu, peli razne iredentovske pesmi. Pokazali so smer, ki se hočejo naprej v nji gibati. Cela Italija je pokazala, da umeva, kaj je Trst za Lahe, kaj laška univerza v Trstu za prodiranje laške misli in narodnosti v južne kraje Avstrije. In vkljub vsem tem očitnim pojavom se upa pisati uplivni pravnik (prof. Brockhausen), da ne pomenja laška univerza v Trstu nikake nevarnosti za Avstrijo, in prav gorke se zavzema za njo tudi židovska »Freie Presse«. Vemo, kaki so bili nagibi vlade in uplivnejših faktorjev, da so se tako hitro postavili na stran Italijanov. Toda za nas Jugoslovane, in upam, da za Slovane sploh ti nagibi ne bodo merodajni. Mi smo stali in stojimo slejkoprej trdno na stališču: Lahi, roko proč od Trsta! Že sedaj se moramo z vso silo boriti proti laškemu elementu na jugu; če bo pa isti ojačen s tako kulturno silo, potem bo naš boj še veliko manj uspešen.

Trst in lega ob morju sploh je veliko naravno bogastvo in prirodna moč in izrazil jo bo tisti, ki bo najbolj zmožen. Če pripustimo Italijanu, ki je že sedaj gospodarsko mnogo močnejši, da se še bolj ojači, tedaj ne samo, da krhamo sebi orožje, nego ga tudi brusimo za nasprotnika. Pri gospodarskem boju ne odloča število mase; naj še tako apelujemo na svojo ve-

LISTEK.

Anton Medved: Poezije II. ❀)

Založila »Katoliška Bukvarna«, Ljubljana 1909.

Kakor je slovenska javnost sprejela I. zvezek A. Medvedovih poezij s priznanjem, s katerim ga je po pravici postavila med prve svoje pesnike v novejši dobi, tako bo brez dvoma pozdravila tudi II. del, ki je pravkar izšel. Veliko pesmi je v njem zbranih — 121 — v treh delih: V samotnih urah — Milim dušam in nemilim — Romance. In ta obsežnost je bogata ter globoka, kakor smo pač od Medveda vajeni, ki nas tudi topot ni varal. Neizčrpna je njegova sila, markantna njegova oblika, nevsakdanje njegove misli. Kaj ima njegova časi trpka krepkost opraviti s tisto nasladno in pusto sentimentalnostjo, katero sipa ta ali oni moderni in nemoderni slovenski pesnik z duha morečo razkošnostjo, ki pokriva le beraštvo misli ter nemoščost čustev? Kaj pomenjajo vse tiste naivne tožbe proti verzom kakor sledeči:

V vihravi dobi let
ponudil mi je kupo svet,
ko sem se tesno z njim sprijaznil.
Prišel sem kupo sladko vnet,
pokusil in izpraznil.

In zdaj? Kaj čaka me še tu?
Kam ubežim spoznanja zlu?
Vsa radost in gorest spomina
ležita mi na duše dnu
kot motna usednina.

A. Medved je vse, kar opeva, tudi v sebi predelal, zato ni nič, kar podaja, nezrelo, vse do dna opazovano ter izvorno. V dveh, treh potezah vjame in nariše podjubo, ki v njej vibrira resnično življenje. Zato ni pri njem nič nepotrebnih pritliklin, nič banalnosti. Tako ti slika delavca:

Željan si vstajenja iz groba,
ki dneve pretvarja ti v noč.
Živ stroj si med mrtvimi stroji,
tiran izsesava ti moč.
A kakšna je tvoja ideja,
ki zanjo boriš se mrjčo?

Ideja globoka, visoka!
Da človek si — trpka zavest —
da hočeš kot človek živeti,
da delo rodi naj obrest.
In kakšno je tvoje orožje?
Le trudna, poveščena pest.

Medved je naš poet-mislec. Kar je razboljenega v njegovi duši, opere v studencu samospoznanja; česar ne more dometi slabotni, v lastnem obupu in prevarah se topeči duh, to premaga tista življenjska modrost, ki je A. Medvedu lastna, zanj tako kakor za nobenega drugega značilna. On povzdiga srca, oplemeniti žalost in v šoli njegovega trpljenja zori sad najglobljega spoznanja. Le taki duši zamore Bog reči:

Kako si proumeti znal
veličja mojega strmice,
ljubezni morje in miline,
skrivnosti mojih globočine
kako? In slepec bi ne pal!

Navlašč me nisi žalil, ne.
Bolaj, išoč želan nečesa,
iskal si mene in nebasa.
Pretrgana je zdaj zavesa,
iz srca ti odpuščam vse.

Še zveni zvonko in krepko Medvedova pesem in vedno več čestilcev ter prijateljev bo našla, čimbolj dozorevamo za tako resnobno liriko, ki izpopolnjuje pesniške ideale Gregorčičeve. Medved pomeni dozdej višek na tej razvojni črti, po kateri bo moral iti vsak, kdor bo hotel pognati korenine tudi v ljudstvu. Ni mogoče, da ne bi se klanjali srcu in ne umeli

duha, ki življenje pojmuje tako visoko in globoko:

Jaz iščem bližnico do smotra,
čeprav se sam po njej peham,
jaz ne proslavljam srednje poti,
ne vprašam kod, jaz vprašam — kam.

Takih mož, ki ne hodijo po srednji poti, potrebujemo še več. Bodí nam A. Medved kažipot do najblažjih vzorov, njegove poezije pa naj postanejo last narodova za vse čase.

F. T.

Slovansko pismo.

Nasledki praških dogodkov. — Nemški terorizem v justici. — Nov poljski dnevnik. — Katoliško dijaško društvo v Lvovu. — Reforma praznikov na Bolgarskem. — Novo razcepjenje delavske organizacije na Moravskem. — Slovanski zemljevid. — Iz Rusije.

Praški »Čech« piše: Povsod je zdaj mogoče opazovati, da je v zadnjem času češko občinstvo obrnilo svojo pozornost in naklonjenost k češkim trgovcem in obrtnikom. Zlasti možje pazijo na ženske in jim svetujejo, da poprej, nego vstopijo v prodajalnico, dobro pogledajo tvrdo in da naj pazijo na prodajalniško osob-

* Cena broširani knjigi 4 K, vezani 5 K 40 v. Dobi se v »Katol. Bukvarni« v Ljubljani.

čino, pripoznavati moramo vkljub vsemu temu moč kapitala in kulture.

Kraj, kjer bo stala bodoča laška fakulteta, je gotovo bistveno v zvezi z osnovanjem fakultete same, ki se bo istočasno odločila potom zakona. Conci je sicer svetovoval vladi, naj potom ministrske naredbe preloži že obstoječo laško fakulteto iz Inomosta v Trst. Ali vlada gotovo ne reflektira na ministrsko naredbo, ker je objavlila predložiti zbornici zakonski načrt, kar se tudi strinja z osnovnim državnim zakonom z dne 1. grudna l. 1867., št. 141. obč. drž. zak. § 11 al. i). To bo mogoče le kot nujni predlog, ki je treba zanj dvetretjinske večine. Da je ista brez Slovanov nemogoča, je jasno. Kot pogoj glasovanja za to nujnost, bodo lahko dobili naši poslanci in druge glasove za nujnost svojega predloga o slovenski univerzi. Tako bo prijadrala naša univerza v zbornico; upajmo, da ne bo od tega daleč pot v Ljubljano. — Tudi za Trst bo potrebna v zbornici večina; če vsi Slovani nasprotujejo, bo laška univerza v Trstu pač nemogoča.

Ni davno tega, kar so sami laški poslanci vladi namignili, da so končno zadovoljni tudi z univerzo na Dunaju, če bi bila ista absolutno nemožna v Trstu. To je za nas Slovence jako važno: Lahji sami računajo, da bo Trst nemogoč in se deloma zadovoljujejo z Dunajem, in to še, predno smo mi zavzeli opozicijsko stališče.

Radi tega se lahko toliko odločneje postavimo na stališče, da je laška univerza v Trstu nemogoča; ista naj bo na Dunaju in v tem lahko podpiramo tudi mi Lahe.

Preostane nam izbirati zase Trst ali Ljubljano. Če izberemo Trst, je a priori izključeno, da bi se Lahji zadovoljili z Dunajem! Če zahtevamo mi Trst, ga bodo tudi Lahji, in potem se uresniči ideja gosp. dr. Slanca. Ali bi bilo to za nas koristno?

V Pragi stoji češka in nemška univerza pod eno streho. To ni povzročalo bogve kakih prepričev med dijaštvom obeh narodnosti. Ali bi bilo pa mirno v Trstu? Zelo dvomim. Slovenec in Čeh, Lah in Nemec. Naša kri je vroča, laška še bolj. Vedni boji in pretepi bi bili neizogibni. »Sterljali se bodo, ubijali se bodo dijaki!« piše sam g. dr. Slanc. »Naj se, dostikrat se ne bodo, se bodo že naveličali sedeti v ječah in pride čas, ko bo to vse prav tiho postalo.« Toda pomisliti moramo, da takj boji prvič silno škodijo univerzi in dijaštvu pri pouku in celotnem napredku, drugič pa tudi silno slabo vplivajo na značaj vseh interesentov. Ne samo nekulturno, tudi nemoralno je, da bi postala univerza torišče surovih spopadov.

S tem nočem pa nikakor reči, da ne bi imela univerza velikega političnega in narodnostnega pomena. Naši profesorji ne bodo imeli naloge — vsaj prva generacija ne — gojiti samo teorijo kot tako in vzgajati domačo birokracijo, nego predvsem se udeleževati vsega našega gospodarskega razvoja, pri vseh organizacijah, prosvetnih in gospodarskih, dajati direktivo, če bodo za to, seveda. To velja v prvi vrsti o juristih, zlasti narodnih gospodarstvenih in državnih. Tako se je godilo pri Čehih, tak razvoj mora ali bi vsaj moral biti tudi pri nas.

Sem in ostanem torej mnenja, da je Ljubljana za tako delo najbolj pripravna. Naše dijaštvo tudi ne bo imelo časa, da bi ga trtilo v boju in prepiru z nasprotnim

dijaštvom. V takih bojih vidim vedno nekaj negativnega: zgubi se veliko energije, ki je uspeh nikdar ne pokrije; naše dijaštvo bo moralo iti med narod in tu širiti praktično izobrazbo, to bo bolje in uspešneje narodnostno delo in tudi gospodarsko, kot pa prepir z laškimi elemetom. Z gospodarsko izobrazbenim in dobro organiziranim narodom najlažje izpodrinemo vsakega nasprotnika.

Ljubljana leži sredi slovenske zemlje, naravno da je toraj najbolj pripravna biti nekaka kulturna in gospodarska vez vseh slovenskih pokrajin. Naša zgodovina sicer poroča, da so mnogokrat prihajale inicijative iz periferije, zlasti Vošnjak slika v svojih »Spominih«, kako so bili Ljubljančani zaspani in so jih morali pokrajinci dramiti. Novejša dejstva pa kažejo, da je baš Ljubljana pripravna, da se dviga nad pokrajino.

Trdititi pa, da »Ljubljana bi pridobila (namreč z univerzo), ali Bog zna, ako kaj porabnega za drugo Slovenstvo« se mi zdi toliko, kot neumevati pomena univerze sploh ali pa malo ceniti našo bodočo akademično državico. Ljubljana bo v kratkem zvezana na vse štiri strani z vsemi ostalimi slovenskimi in jugoslovanskimi pokrajinami. Naravno je, da bo to tudi najprikladnejši centrum, od koder se bo najlažje in najhitreje širila prosvetna in gospodarska organizacija širom naših pokrajin. Mi vedno pozabljamo, da se bo položaj Ljubljane z novo železnico zelo izpremenil in le v nas samih bo ležeče, če bomo znali to priliko izrabiti, če bomo dostojno pripravljani na veliko delo, ki nas čaka. Mi se ne borimo samo proti Lahom, nego tudi proti Nemcem. Če se preselimo v Trst, bodo potem lažje na severu prodirali Nemci. H koncu koncev pa ne zavisi toliko delovanje naše bodoče univerze od kraja, nego od naših profesorjev in našega dijaštva! J. A.—ič.

Zaupniki S. L. S.! Sveta Vaša dolžnost je, storiti vse, da pridejo vsi naši volivci na volišče!

Društvo zdravnikov na Kranjskem.

(Dopis iz zdravniških krogov.)

20. septembra sta se križali slovenska in nemška pot, nastalo je novo, zgodovinsko križpotje. Nemštvo se je vzdrževalo pri nas na neverjetno umeten način, da je igralo vedno vlogo tretjega, ki spravi v vsakem slučaju dobiček, in igravalo Slovence proti Slovincem. Zdaj je zrak čist in polje svobodno za novo in plodno delo!

Dva kulturna sveta si stojita nasproti; dva veletoka krvi si drvita nasproti, kultura slovanske in germanske krvi. Naša rasa ima vso drugačno sestavo, čisto drugače reagira, kakor germanska. Ta posebna reakcija vpliva na cel razvoj našega dušnega in telesnega življenja, nje odsev se zrcali v vsaki naši misli, v vsaki kretnji.

Anglo-germanska pasma je najglasnejše in najrazločnejše v naših dneh svoje

posebnosti javila v Darvinu, Bismarcku in Nietzscheju: kultura železne pesti, boj za obstanek, absolutna zmaga in vlada močnejšega. Duša in gibalna sila slovanske kulture je religija, kakor dokazujejo veliki močje vseh slovanskih narodov. V religiji, v pravičnosti je naša moč. Germanška kultura je predvsem intelektualna, slovanska predvsem etična. German za tira in se razširja nekako iz notranje potrebe; Slovan samo primoran, v reakciji, v obrambi. Tej spoznani, v krvi temelječi resnici se ne smemo upreti, ampak ji uglediti pot in ji široko odpreti vrata. To je filozofija 20. septembra, govorila je z argumenti, ki smo jih globoko začutili.

Naša kri nam veleva pred vsem pravičnost. Radevolje priznavamo, da so dandanes Nemci med najkulturnejšimi narodi na svetu. Ali smešno je govoriti v zgodovini o hvaležnosti! In še smešnejša je trditev, da se imamo Slovinci zahvaliti za to bore kulture, kar je nam je ostalo — ne, kar smo je pridobili — samo Nemcem. Odkod pa imajo Nemci svojo kulturo, komu pa so oni hvaležni? To je ravno tako, kakor če bi prišel razbojniški pirat in mi uplenil vse moje bogastvo in ga naložil na svojo ladjo; za drobtine, ki mi jih milostno trosi za to, da mu v galeri kot suženj veslam in vozim brod mojega bogastva, pa naj razbojnika proslavljam hvaležno pred celim svetom kot svojega največjega dobrotnika. Premisljajte, o vi sinovi gospodskega rodu, to bajko o gusarju in njegovem sužnju!

Fiat applicatio!

Te dni se vrši občni zbor »Društva zdravnikov na Kranjskem«. Malone vsi inteligentni stanovi so zavzeli delavna mesta mej ljudstvom, tako da jim je ljudstvo hvaležno. Samo o zdravniškem stanu se ni slišalo doslej ničesar, k večjemu o kakih umazanih medsebojnih intrigah, ki so vzbudile v občinstvu precej sumljive pojme o tem stanu humanitete. Čas je, da se stvar preokrene! Živimo v časih velikega socialnega preobrata, in zdravstvena vprašanja stopajo na prvo mesto. Ali jih ljudstvo samo naj reši preko in proti poklicanim zastopnikom in varuhom ljudskega zdravja? Zdravnik, mej ljudstvo, organiziraj javno zdravstvo, skrbi za ljudsko zdravje, za naš najboljši in najzanesljivejši obratni kapital!

Te socialne nebriznosti in nedejavnosti zdravniškega stanu so krivi največ tisti politični alkimisti, ki vlivajo v isto retorto ogenj in vodo. Doslej so se zbirali slovenski in nemški zdravniki v istem »Društvu zdravnikov na Kranjskem«; Slovenec je govoril slovensko, Nemec odgovarjal nemško in nazadnje so vsi skupaj čebljali nemško. I Slovinci i Nemci smo težko občutili ves čas to neodkritosrčnost, dušečo mōro te nenaravne zveze, ki je zavirala vsako resno in plodno delo. V teh burnih časih je za Nemce vendar hinavstvo in narodno izdajstvo, če se bratijo s Slovinci v istem društvu; pravilo primitivnega kavalirstva jim veleva, da se prostovoljno, iz lastne inicijative častno odtegnejo in priznajo: »Mi Nemci smo samo Nemci, kakor ste vi Slovinci samo Slovinci. Naša zgodovina in bodočnost hodi svoja pota.« Clara pacta, boni amici. In mi slovenski zdravniki se javno izpovevamo, da smo v tem oziru močno grešili, ker nismo bili v stanu, zbrati toliko moralne sile, da bi bili že izdavnja zahtevali odkritosrčno in pošteno ločitev. Zamujeno

hočemo popraviti in za pokoro začeti tem intenzivnejše delo.

Razmere zahtevajo v prvi vrsti, da se preosnuje »Društvo zdravnikov na Kranjskem« v »Društvo slovenskih zdravnikov«, ki naj združi vse zdravnike slovenskih provincij. Delo si naj razdelita dva odseka: 1. Znanstveni; 2. odsek za gospodarske interese stanu in socialno delo. Vsako cepljenje močij škoduje v času, ko obstoji vsa umetnost taktike in vsa izdatnost uspeha v koncentraciji sil. Poslovni jezik društva bodi seveda izključno slovenski. Če se si vzemimo za vzor! Istočasno si moramo ustanoviti lastno glasilo, kajti organizacija brez glasila je kakor telo brez duše in vesti. Ker bi pa realne razmere omogočile lastno glasilo sam z velikimi žrtvami, pridružimo se bratoni Hrvatom, ki so nam svoje izbornore urejevano, že več desetletij izhajajoče glasilo »Lječnički Vjestnik« že ponudili na razpolago. Lahko bi se stopilo v dogovor tudi z brati Čehi, ki izdajajo že strokovni tednik. Löschner - Maderjeva ustanova preide seveda v upravo preosnovanega društva, kajti ta denar so znesli ustanoviteljem slovenski bolniki na slovenski zemlji; pokojninski zaklad naj se loči v samostojno institucijo z lastnim delokrogom.

Nemški zdravniki morajo sami uvideti, da je tako najboljše. Za moderno socialno stran zdravniškega poklica v prid zlasti takozvanim nižjim slojem, jim itak veliko ne more biti, ker niso z našim ljudstvom nič zvezani. Kar se stanovskih interesov tiče, se lahko sami organizirajo, kakor se hočejo in kjer bo temporene skupnosti treba, se bo že našla. Slovenskim zdravnikom pa velja:

Medice, cura te ipsum!

Doctor Junius.

Agitirajte od hiše do hiše, od vasi do vasi, da se v ponedeljek zbere mogočna armada za kandidate S. L. S.

Kako se godi slovanskim visokošolcem v Inomostu.

Inomost, 10. dec.

Slovanskim visokošolcem na Dunaju in v Gradcu pot ni baš posejana s cveticami. Toda še neprimerno veliko huje kakor v imenovanih mestih, preganjajo slovanske visokošolce v Inomostu. Nikdar nisi varen, posebno še v zadnjem času, da te ne napadejo ob belem dnevu sredi najživahnejše ulice, če si tako predrzen, da govoriš v kakem slovanskem jeziku. Sicer ni čuda, ker so profesorji sami na univerzi najzagrizenejši sovražniki Slovanov. Kako se pa razlikujejo dijaki od svojih profesorjev, se je pokazalo lansko leto ob Wahrmundovi aferi. Za profesorji in nemškimi visokošolci pa tekmuje v sovraštvu nasproti Slovanom prav uspešno zlasti meščanstvo. Kamor prideš, te zbadajo, zasmehujejo in dejansko napadajo, če pokažeš, da si Slovan.

je in na češka naznanila čeških tvrdk v dnevnikih. Zadnji dogodki so povzročili ne samo veliko ogorčenje, temveč so imeli tudi praktične nasledke. Vidi se, da se je češko občinstvo prepričalo, da ne zadostuje samo peti in demonstirati, ampak da je treba demonstrirati z denarnim mošnjčkom v roki. In v tem pogledu je že nastal velik preobrat. Skoraj vse češke tvrdke ga že čutijo: kupci se množijo, množi se vzajemno zaupanje. Mislimo, da češki trgovci bodo imeli iz prekega sode, ako bi tudi trajal do Božiča, le veselje in finančni uspeh.

Nekaj čudnega se je zgodilo pri okrožnem sodišču v Novem Jičinu na Moravskem. Tolpa nemških nasilnikov je pobila na dan proslave cesarskega jubileja vsa okna v češki šoli in češki Besedi v Novem Jičinu; pri tem je bilo ranjenih tudi nekaj gostov češke Besede. Škoda se ceni na 2000 K. Preiskovanje zoper nemške nasilnike je vodil preiskovalni sodnik Čeh, g. dr. G. Nemškim nasilnikom, izmed katerih je bilo nekoliko zatvorjenih, to ni bilo po volji ter so proglasili, da češkemu sodniku ne bodo odgovarjali, da hočejo nemškega sodnika. Pripeljal se je iz Brna nasilnikom na pomoč poslanec dr. Freisler ter po njegovem prizadevanju je predsednik deželnega sodišča Stegman odzvel preiskovanje dr. G. in ga je izročil nemškemu sodniku K., ki nit preiskovalni

sodnik ni. Omeniti treba, da dr. G. spada k najboljšim sodnikom na Moravskem.

Buršaki v Pragi začenjajo zopet nositi svoje barve. Društvo buršakov »Ostmark« je protestiralo pri praškem policijskem ravnateljstvu zoper prepoved nositi barve in oznake ter se je iz istega razloga pritožilo tudi pri namestništvu. Buršaki torej ne dajo miru. V tem slučaju ne pomaga samo prepoved nositi barve, temveč je treba storiti odločen korak, namreč razpustiti društva buršakov v Pragi.

Znani slovaški rodojlob I. Pristupný je te dni nastopil svoj trimesečen zapor, h kateremu je bil obojen radi nekega dopisa, ki je bil objavljen v slovaških »Ludovih Novinah«. — List »Lud. Noviny« je iz uradniških krogov izvedel, da je ogrsko ministertvo železnice poslalo vsem železniškim ravnateljstvom, zlasti tistim, ki se nahajajo v »nevarnih« krajih, pismo, po katerem se morajo samo Mažari sprejemati v železniško službo. Slovaki pa, kolikor jih je že v službi, se morajo ob službo dejati, oziroma na nje strogo paziti. V Rutikah so že začeli Slovaške od službe odslavljanje.

Od 1. decembra je začel v Varšavi izhajati nov velik dnevnik pod naslovom »Dzień«, ki ga je ustanovil in ga ureja znani varšavski publicist Štefan Gorski. List bode nepristranska slika sedanje dobe, stražnik narodnih poljskih koristi, oprtih

na napredek dobe in široko demokratizacijo poljskega ljudstva.

V Lvovu se je ustanovilo novo društvo poljske mladine pod naslovom »Lwowski klub akademicki«. To je v Lvovu prva organizacija katoliške poljske mladine.

Bolgarska vlada bode še v sedanjem zasedanju predložila sobranju zakonski predlog o reformi praznikov. Po ti reformi se bode ta odpravila dva praznika po Božiču in po Veliki noči, nadalje praznik sv. Janeza Krstnika, zato ker so nekateri preveč delavni Bolgari prišli do spoznanja, da bolgarski koledar ima preveč praznikov, nekateri so celo izračunili, da prazniki v bolgarskem koledarju znašajo eno četrtno celega leta. Zoper to namero vlade se že zdaj vzdigujejo glasovi, ker dotični prazniki se slavijo na Bolgarskem zelo slovesno že od pamtveka in z njihovim odpravljenjem bi se razžalilo versko čuvstvo bolgarskega naroda.

Srbski konji preko Bolgarije. Srbska vlada je naznanila bolgarski vladi, da namerava preko Bolgarije voziti 1000 konj, kupljenih v Rusiji, za srbsko armado. Bolgarska vlada je odgovorila, da temu ne bode nasprotovala, ako se konji podvržejo petnajstdnevni karanteni v bolgarskih pristaniščih, Varni in Burgasu.

Bolgarsko društvo »Slavjanska Beseda« v Sofiji je izdalo zemljevid Evrope z

označenjem vseh slovanskih narodov in njih naselbin. Zemljevid je velik, blizu en meter dolg in zelo krasno opremljen. V enem voglu zemljevida so objavljeni statistični podatki o številu slovanskih, germanskih in romanskih narodov v Evropi.

Muzej na selu je gotovo redka prikazen; in vendar se nahaja v selu Akšunt na posestvu veleposestnika Polinavova v simbirski guberniji. Muzej, ki je lastnina g. Polinavova, je pristopen javnemu mužiku in tudi učenemu strokovnjaku. G. Polinavov si je sezidal v svojem parku za muzej posebno hišo v starogrškem slogu. Muzej ima nekoliko oddelkov, ki so vsi zelo bogati po kakovosti in tudi količosti. Najbolj zanimiv je oddelek, ki se v njem nahajajo predmeti ruskega narodopisja.

Moskovski mestni župan (gradonačelnik) je priporočal mestni dumi, da v najkrajši dobi izda strog ukaz, po katerem bi se vse jestvine v prodajalnicah zlasti pa tiste, ki se prodajajo na javnih mestih, varovale pred prahom in razno nesnago s posebnimi steklenimi pokrovi, dalje naj bi se vse jestvine v prodajalnicah, zlasti potiskani papir, posnemanja vredno!

List »Novaja Rus« poroča, da na peterburški univerzi obstoji »Liga svobodne ljubezni«. Pravila »Lige« so polna ciničnih posebnosti. Po pravilih se kaznuje izdajstvo tajnosti »Lige« s smrtjo.

Visoko kulturno izobraženo (!) nemško meščanstvo, pa i celo oni, ki se prištevajo k višje izobraženim, splošno ne znajo razločevati med raznimi slovenskimi rodovi. Za časa ljubljanskih demonstracij smo bili vsi tukajšnji Slovani Slovenci. Sedaj, ko so bili nemiri v Pragi, smo pa zopet vsi ali Čehi ali Srbi. Seveda, če sta dva Slovana skupaj, že sumijo protiaustrijsko zaroto in jih takoj inzultrirajo. Kadar ima tukajšnje hrvatsko akademsko društvo »Velebit«, ki jedva da živetari, svoj občni zbor, je najtežje, ker je treba vselej iskati lokal. Pogosto so že prehodili vse mesto, povsodi povpraševali ter so šele drugi dan dobili gostilno, kjer so smeli zborovati. In tako se godi Slovanom pri vsaki stvari. Toda to bi še ne bilo najhujše. Nemška kultura poganja še mnogo lepše cvetke. Pred nekaj dnevi so zavečera brez vsakega najmanjšega povoda napadli dva hrvaška visokošolca-medicinca, ju pobili na tla, topli in suvali in enega z boksarji tako pretepli, da je čez četrte ure ležal na ulici, ne da bi se policija zmečila kaj za to. Pretečeni teden so bili hrvaški in srbski visokošolci trikrat napadeni in krvavo pretepeni. Zlasti pri zadnjem napadu so tako udrihali po njih, da bo marsikdo še dolgo čutil na svojem telesu moč nemške kulture.

Človek bi Hrvatim in Srbom to skoro privoščil. Saj so bili lansko leto ob Wahr-mundovi aferi ravno ti Hrvatje in Srbi oni junaki, ki so z nemško-nacionalnimi burši zborovali v znaku frankfurterice ter z njimi demonstrirali proti vsemu, kar ni bilo nemško-nacionalno. Letos jim pa vračajo burši in meščanstvo to uslugo z batinami in boksarji. Toda še dvomim, da bi se spametovali naši južni bratje.

Slovanskih dijakov na treh posvetnih fakultetah ni niti 50, in med njimi so samo trije Slovenci. Največ je Hrvatov, ker hrvaški medicinci-štipendisti morajo tu študirati. Toda še to malo število se leto za letom krči, ker gre vsak še vseeno rajše na Dunaj ali pa tudi v Gradec, kjer je bolj varen in kjer bo tudi živel mnogo cenejši.

Volivci S. L. S.! Apeliramo na Vašo zavednost, da pridete v ponedeljek vsi na volišče!

Državni zbor.

Dunaj, 11. decembra.

Reforma poslovnika.

Zadnji divji prizori v zbornici so opozorili razne parlamentarne kroge, da imamo odsek za reformo poslovnika. Danes se je zbral ta odsek, v katerem je tudi min. predsednik baron Bienert priporočal primerno reformo zborničnega poslovnika. Naglašal je: Med vsemi večjimi evropskimi parlamenti je avstrijski edini, kateri ima svoj poslovnik še iz leta 1873. Tedaj se je število poslancev zvišalo od 203 na 353, danes šteje zbornica 516 poslancev, poslovnik pa je ostal stari. Pomankljivost poslovnika je splošno priznana. Razne stranke in prejšnja vlada so opetovano naglašale nujno potrebo boljšega poslovnika. Nekaj kričačev more

preprečiti redno delo zbornici, in predsednik nima nobenega pripomočka. Za obstrukcijo pa je sedanji poslovnik kakor nalašč ustvarjen. Petdeset poslancev more sploh razgnati parlament. To je odprta rana našega javnega življenja. Doslej pa so se vse manjše stranke upirale reformi, strožjim določbam poslovnika, ki je najboljše sredstvo proti mogočemu terorizmu večjih strank. Temeljita reforma bo torej šele mogoča, ko se ublažijo narodna nasprotja. Na vsak način pa so že danes nujno potrebne, pa tudi mogoče nekatere ostrejšje določbe proti zlorabi govorniške svobode in poslanske imunitete. Taka reforma more tudi pospeševati in ojačiti parlamentarno življenje.

V odseku so razni govorniki priporočali strožji poslovnik, celo posl. Pernertorfer se ni protivil izraženim željam. Izbran je bil posl. Steinwender, da izdela načrt novega poslovnika. Večina govornikov je tudi izrazila željo, naj se dovolta še dva podpredsednika, in sicer za Rusine in Italijane.

Proračunska razprava.

Začetkom današnje seje je izostala navadna mačja godba čeških radikalcev. Zadovoljni so bili, da so zapisnikarji dobesedno prečitali nove vloge.

Prvi današnji govornik je bil poslanec Hribar, ki je med živahnimi medklici poslanca Malika, Marckhla, Einspinnerja in drugih polajnskega znane dogodke v Ljubljani. Dokler je posl. Malik prodajal svojo neslanost, je bilo precej živahno v zbornici. Ko pa se je govornik spustil v vse mogoče podrobnosti slovenskih zahtev, oziroma potreb, razšli so se tudi klicatelji. Te podrobnosti, ki so izpolnile dolge tri ure, so tudi oslabile nameravani vtis.

Soc. demokrat dr. Soukup je grajal zadnje izgrede v Pragi in pa one kroge, ki se igrajo z ognjem.

Tretji govornik je bil grof Sternberg, ki je debelo uro zabaval zbornico z mnogimi slanimi in dobrimi dovtipi. Ves njegov govor je napravil vtis, da govori v imenu visoke osebe, ki je vrgla barona Becka. Neusmiljeno je grof Sternberg bičal nedoslednost čeških voditeljev. V tem oziru je govoril le prežalostno resnico. Prizanesel pa ni tudi nemškimi hujskacem, ki izrabljajo ulico za svoje strankarske in osebne namene. Razprava utegne biti v torek končana.

Idrijska realka.

Da hoče vlada poddržaviti idrijsko realko, kaže proračun za bodoče leto. V proračunu za srednje šole je za zadnje štiri mesece bodočega leta vstavljenih 17.000 K izrecno za idrijsko realko.

Posl. Gostinčar je vložil dve interpelaciji, zaradi prepočasnih poročil okrajnih glavarstev o vremenskih neizodah in zaradi poddržavljenja idrijske realke.

Poslanec Grafenauer

je pa interpeliral glede na koroške šolske razmere.

Austro-Ogrska.

Pogodba krone z ogrsko koalicijo.

Ogrski poslanec Polonyi je v seji ogrskega državnega zbora dne 11. t. m. v daljšem govoru objavil točke o pogodbi z ogrsko koalicijo. Minister Andrassy je z medklicem izjavil, da graja objavo, a Po-

lonyi se je delal iz njega norca, češ, da smatra to za svojo dolžnost. Polonyi izjavi začetkom svojega govora, da se bo pečal le s tem, kar je koalicija sklenila z bivšim ogrskim ministrskim predsednikom Fejervaryjem. Neodvisna stranka je povrnila z visokimi obrestmi bremena, ki jih je prevzela. Čas je, da se pove, katere točke še niso izvedene. Prva točka določa, da se izloči poveljni in službeni jezik. Koalicija je zahtevala, naj vlada izda izjavo, ki naglašava narodove ustavne pravice, a izjave še do danes ni. Grof Apponyi je takrat tudi izjavil, da stopi v vlado le s pogojem, da se število vojaških novincev ne poviša prej, dokler se ne izpolnijo ogrske zahteve glede na poveljni jezik. Po tretji točki se je dovolil po delegacijah že odobren proračun za l. 1905 in 1906 ter volitev kvotne deputacije. Četrta točka določa z ozirom na carinske in trgovinske zadeve, da se odobre že sklenjene trgovinske pogodbe in avtonomni carinski tarif. Razmerje med Avstrijo in Ogrsko naj rešita vladi. Neodvisna stranka je več izpolnila, kakor je obljubila. Peta točka določa, naj se sprejme hrvaška pogodba. Šesta točka določa, da se oproščata Tisova in Fejervaryjeva vlada vsake odgovornosti. Osmo točka določa, da mora vlada izpolniti vse sprejete dolžnosti. Zadnja naloga je, da izvede vsaj tako volivno prenosno, kakršno je nameravala takratna vlada. Ko koalijska vlada to izvede, izpelje nove volitve in odstopi. Ustavna stranka je dobila zgolj koncesije. Stavil se ji je le en pogoj, da izvede volivno prenosno. Andrassyjev načrt pa ni niti toliko demokratičen, v kolikor to zahteva prestolni govor. Če ni hotel izvesti notranji minister splošne volivne pravice, bi bil moral odstopiti. Pogodba ni zahtevala, da se poviša kvota, da se izpremeni poslovnik, da se priklopita Bosna in Hercegovina in da se zvišajo častniške plače. Niti ena stvar se pa ni sklenila, da bi se približala neodvisna stranka svojim smotrom. Poslabšale so se razmere na Hrvatskem. Bosanska deputacija je slavila v Zagrebu hrvaškega in ne ogrskega kralja. Zunanji položaj je brezupen. Govornik ugovarja, da se bo vladala zemlja, ki pripada ogrski kroni, kot državna dežela.

Aneksijska predloga in Hrvati.

V avstrijski zbornici se je posvetoval hrvaški poslanec Zagorac z jugoslovanskimi poslanci glede na enoten nastop z ozirom na aneksijske v obeh parlamentih. Definitivno pa niso sklepali.

Jugoslovani proti vladi.

Nemški listi objavljajo izjavo nekega voditelja Jugoslovancev o položaju, ki izjavlja, da je napravil Bienertov govor na jugoslovanske poslance zelo slab vtis, ker se ni niti z besedico spomnil jugoslovanskih zahtev, kar je storil z ozirom na vse druge narode. Kakor vse kaže, dela vlada z vsemi sredstvi, da požene Jugoslovane v najstrožjo opozicijo, podpirajo jo alpski Nemci in pa italijanska iredenta. Nastane vprašanje, če bodo Jugoslovani veselo pozdravili priklopitev Bosne in Hercegovine v trenutku, ko pritiska Jugoslovane država ob steno, dasi jih najbolj rabi.

Preki sod v Pragi

se prekliča najbrže v ponedeljek, obenem se pa tudi prekliča prepoved o nošenju barv.

Hrvaški sabor

se, kakor poroča uradni brzojav, ne skliče prej, dokler ne bo zagotovljeno, da bo delal in dokler koalicija ne prekliča izjav starostnega predsednika.

Pretep v »Poljskem kolu«.

Po seji »Poljskega kola« dne 10. t. m. je poslanec Olszewski oklofotal poslanca Mleccka in mu izbil zob. Mleccka je tako sram, da je odpotoval z Dunaja. Olszewski je pozneje obžaloval klofuto.

Noben volivec naj v ponedeljek ne ostane doma, vsi glasujte za kandidate S. L. S.!

Slovenci na Dunaju.

Slov. katol. izobraž. društvo »Straža« na Dunaju, VI, Franzensgasse 14, vabi k slovesni službi božji, ki se vrši v nedeljo, dne 13. decembra 1908 ob pol 3. uri pop. v cerkvi sv. Antona, XV., Pouthongasse 16 v proslavo petletnice, kar se je vršila tu prva služba božja, in na Miklavžev večer, ki ga priredi slov. katol. izobraž. društvo »Straža« na Dunaju 13. decembra 1908 v dvorani »zur schönen Schäferin«, VI, Gumpendorferstrasse 101, s sodelovanjem društvenega tamburaškega in pevškega zbora ter zbora »Danice«. Vspored: a) službe božje: Slavnostni govor. Gr. Rihar: Brezmadežno spočetje, mešan zbor. D. Fajgelj: O salutaris hostija, ženski zbor. Slovesne litanije M. B. Slovesni Te Deum. St. Premrl: Tantum ergo, mešan zbor. M. Bajuk: Vsi zbori zadenite! Sedmeroglasni mešan zbor. b) Miklavžev večera: Vogrič: Miramar, tamburaški zbor. Jenko: Pogovor z domom, mešan zbor. Slavnostni pozdrav: J. Aljaž: Ne zveni mi! Mešan zbor. E. Adamič: Lipica, mešan zbor. * * * Intermezzo iz »Hoffmannovih pripovedk«, tamburaški zbor. Živa slika. Nastop Miklavža. Razdelitev darov. Prosta zabava. Vstopnina prosta. Začetek točno ob 6. zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društveni odbor naznanja: Darove, ki morajo imeti natančne naslove, sprejema do službe božje g. Kvas, VI., Gumpendorferstrasse 104. II/10, pozneje pa odbor v slavnostni dvorani. Kdor more, naj prinese kaj darov za revne otroke. Knjižne družbe sv. Mohorja so prišle, dobe se vsak dan po kosilu v »Danici«, VIII., Schönborngasse 9. IV. ali pa ob nedeljah popoldne v društveni sobi, VI, Liniengasse 38. Novo naročnino sprejema knjižničar. Članarino za leto 1909. sprejema odbor. Stražani, agitirajte za nove člane. Na Silvestrov večer 31. decembra se zbera »Stražani« v društvu, VI., Liniengasse 38. »Straža« proslavi svojo petletnico meseca februarja posebno slovesno. Na božični dan, 25. decembra je služba božja popoldne ob pol 3. uri v cerkvi sv. Antona, XV., Pouthongasse 16 s slovesnimi litanijami. Vsako izpremembo stanovanj naj javi vsakdo odboru radi vabil. — Društveni odbor.

+ Pozor volivcem in zaupnikom S. L. S. kočevskega in ribniškega volivnega okraja. Pri popisovanju glasovnic naj se pazi, da se zapiše pravilno kandidatovo ime: dr. Vladislav Pegan, odvetnik v Ljubljani. Napačno je ime Vladimir.

Pismo Boltatuga Pepeta.



Gespuj redehter!

Pr nas se ldje zmeri prtužujeja de Sluvenci nisma enakupravni u Austri: de ulada nas in naš jekzek prezira in nas ud soje mize udriiva.

Vidja, pa tu ni

res, kokr sm se ta teden prepriču in kokr jim čm tud tlela tu dukazat.

Enkat sm jamru, de je hedu na svet za žint za me, ud kar sma se Sluvenci puštavi na soje nuge in sma nemškem ušabnežem hrbet ubrnil. Puvedu sm, de iblanskem Nemcem zavle tega tku trda prede, de sa mogl že pr čikeh začet šparat in de jest u mojmo čik-rajone, tam ud kazine pa

du Trothale nubenga čika več na najdem in zavle tega veleku pumankajne trpim.

Ta moj jamrajne je brau edn, ke ma usmlen srce in začeu sm se mu tku smilt, de sa mu souze u uči stupile in de je šou prec u trafik, sevede u dvajezična trafik, namreč u te trafik dve babnce tubak predajaja, ke ma ena dalš jezek, ket ta druga, napisan je pa zuni sam »k. k. Haupttubaktrafik«, kupu je tam en pajkelc tubaka za 34 helarju in m ga franka puslou na moj antres.

Tu je blu mende za Meklauža! Ke sa ble u pajkelce med tubakam take kurenine, kokr tiste palce, ke jih za Meklauža predajaja.

Jest sm biu tega darila tku veseu, de nism vedu, kua b iz nim naredu; kar škoda se m ga je zdel ofnat, ke sm s mislu: »če dle ga uš gledu, tulk dle uš mou ceu pajkelc.« In gledu sm ga in gledu in zagledu sm tam u enmo kote nadrukan »Fini hercegovinski tobak. 34 h.«

Astn, tle ga maš! sm s mislu! Ldje zabaulaja, de nas preziraja in naš jekzek u Austri nazaj pustaulaja; pa ga še na pajkelce tubaka naprej prnašaja. Tu vnder ni prou. Sej nč na rečm, če se edn glih u kašn sil mal zlaže, ampak tku grdu lagat in naš ulad naprej metat, de nas nazaj pustaula, tu pa ni prou.

Pa tu še ni use! Kokr m je zadnč en znanc prpoudvou, ke sm mu pujamru,

kuku Sluvenci pu nadoužnem ulad rči naprej mečeja, ke ni res; de tud na nahtereh bankuceh in ne sam na pajkelceh, najdeš u sluvenskmo jezik zapisan, čeprou tku mejčkn, de kumi iz rešpetlinam bereš; ampak zapisan je pa le.

No, kar se bankucu am tiče, se jest nečm špeterat, al je gor tud pu sluvensk zapisan, al ne, zatu ke jih še nekol nism vidu ud bliz, še mn pa, de b jih kerkat u rok mou.

Unkat m je res dau en hišn pusestnk, tist, ke zmeri ta nar bl jamra, kašn srumaki sa hišn pusestniki u Iblan, ene šparkasa buklice in me prosu, de b šou zajnga u Krajska hranilca gnar uzigt, ke nega je sram, de b ldje vidl de ma u šparkas gnar, zravn pa jamra, de mu ni za žint ne za umrt. In tekat sm biu že veseu in sm s mislu: fant, zdela uš pa vidu enkat bankuce tud ud bliz in se lohka prepriču, al nas res ulada pr bankuceh nč nazaj na pustaula al kal. Pa še tekat sm se urezu!

Ta nar peru, ke sm stopu u veža in me je en mužakar vidu, de mam buklice pud pajzdha; začeu me je na use viže preguvarjat, de nej pestim gnar u krajsk šparkas, ke notr je še ta nar bl na toplem in se ni za bat, de b se prehladu. No, jest mfu nism šou na lim, in mu tud nism tou vrjet, de b biu notr gnar res tku na toplem, kokr je trdu, ke ker maja u šipah lukne, tam nej še tku kurja, na more dost izdat.

Naznanilo p. n. naročnikom in čitateljem „Dolenjskih Novic“.

»Dolenjske Novice« nastopijo z novim letom 25letnico svojega obstanka. To je zelo častno za skromen domači list. Le malo imamo tako starih slovenskih listov. Tedaj nastane vprašanje: kako dostojno obhajati 25letnico lista, ki se je častno obdržal skozi 24 let med burnimi časovnimi razmerami? Mislimo, da bi bila najlepša 25letnica za list, kakor za vse častite naročnike in čitatelje, ako bi »Dol. Novice« izhajale kot tednik. Izšel bi list vsak petek, da bi ga lahko imel vsak naročnik v nedeljo gotovo v rokah. Naročnina bi znašala tri krome na leto, kar je z ozirom na tednik in dober list jako malo. — Da se pa ta namen uresniči, treba je pred vsem Vaše pomoči, cenjeni naročniki, kajti v prvi vrsti je razvoj vsakega lista odvisen od naročnikov. Vabimo torej danes vse zavedne gospodarje, posebno po Dolenjskem, kakor tudi vse dosedanje častite naročnike Nedolence, da se z vso vneto zavzamejo za prav živahno agitacijo za »Dolenjske Novice« in z gorečim priporočanjem pri svojih sosedih, prijateljih in znanih ter, da nam v prvi vrsti ostanejo sami zvesti. Nasprotno pa tudi uredništvo zagotovi, da noče štediti ne z žrtvami in ne s trudom, ja, da se bode potrudilo še tembolj, da ostanejo »Dolenjske Novice« vsikdar zvest domači prijatelji, dober učitelj in zabaven družabnik na versko-moralni in narodni podlagi. — Delajmo tedaj skupno za razširjenje lista, posebno po Dolenjskem; saj je pisan v prvi vrsti za naše domače razmere. Kar le mogoče srčno prosimo, naj nas podpira preč. duhovščina, slavno učiteljstvo ter sploh vsi rodoljubi s tem, da nabirajo naročnikov. — V združenju je moč. Čim več nas bo, toliko lažje bodo izpolnjevale »Dolenjske Novice« svoje koristno delo in tem slavnejše bodo obhajale svojo 25letnico.

Rojaki, rodoljubi!

Slovenska dijaška zveza je razposlala te dni sledeči oklic:

Naši narodni nasprotniki se zaganjajo z vso silo ob slovensko posest in nam hočejo iztrgati rodno materino grudo. Poleg tužnega Korotana jih bodejo v oči prelepe zelene Slovenske gorice. Mesec za mesecem izdaja Súdmarka velike vsote za nemško šolstvo, kupuje velika posestva od zadolženih slovenskih posestnikov in naseljuje na njih nemške protestante iz »rajha«. Zlasti za Št. Ilj so se zavzeli Nemci letošnje leto z vso močjo, za Št. Ilj, ki je nekak ključ do Slovenskih goric. Pokupili so že veliko slovenske zemlje, sezidali svojo šolo, v katero silijo deco odvisnih slovenskih viničarjev.

»Slovensko bralno in kmetijsko društvo v Št. Ilju« je svoje sile vedno posvečevalo krepkemu narodnemu delu, opozarjalo rodoljubne kroge na nevarnost, ki preti Št. Ilju v narodnem in znabiti ne malo tudi v verskem oziru, a našlo ni dovolj odziva. Tudi slovensko časopisje, posebno »Slovenski Gospodar« je opozarjal na nevarnost in izdajal razne oklice.

Št. Iljski Slovenci nimajo svojega doma. In trden dom je prava opora za delo in uspehe. Zato so sklenili sezidati »Društveni dom«. A sami so šibki. Potrebujejo pomoči od povsod. Zlasti bratje iz Kranjske naj bi podpirali to velevažno misel. Ako so meje krepko zavarovane, potem se bo centrala sigurno razvijala. Ako pa podre sovražnik okope, se bo trdnjava težko branila.

Zatu sm ga pugledu čez rama, iz bukclam pa sm ga upilu pu nos, kokr de b se šla švorcpetra in šou sm naprej h kas.

Ke sm buklice ke na pudl puložu in pu-gervu, de um ta gnar, ke je u bukclah zapisan, vn uzignu, začeu je pejomtar take ksihte rezat, kokr de b u ta prava turska poprika ugriznu in zviju se je na use viže tku, de sm brž pusegu u varžet in mu punudu en pužirk ta grenega, de ga na u pu trebuh šipal.

Sevede me je pejomtar zavle tega grdu pugledu, m flašca iz ta grenkmo nazaj purinu in reku, de zdej, hvala Bugu, jm še ni treba ta grenega pit; ampak če uma Sluvenci še douh tku naumn, de uma soj gnar iz šparkase vn jemal, se zna pa že zgudet, de jm u še ta grenk prou pršou in še Buh če ga u ke.

K sm se na dnar zmislju, nej m puveja, gspud redehter, če nucaja kej gnarja. Če ga kej nucaja, kr pr men se nej uglaselja, pa ma šla h uradniškem društvu, tam sa znajdl ena imenitna banka. Sej vem, d sa uni tud že pregledal tist nhn ta rdeč kulendar, sam tku pretehtal ga nisa kd jest. Tam not sa dal natisnt t gspudje, kuku se obrest računaja. Jest sm sezdej tud na špekulacije vrgu, sm pa uzen plajšteft u

»Slovenska dijaška zveza« se je zavzela za Št. Ilj. Zato si šteje v dolžnost, da tudi ona opozori slovensko javnost na veliko nevarnost. Bliža se sv. božični čas. Zato, bratje, obdarite ob tej priliki stiskane! Izobraževalna društva, priredite božične predstave in naklonite vsaj nekaj dobička v prid Št. Ilju. Naše ženstvo in dijaštvo, pobirajte darove v ta namen. Na delo tedaj, ker resni so dnovi! Naj bi naš klic ne bil glas vpijočega v puščavi!

Darovi naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Golob Josip, kaplan v Št. Ilju, ali Fr. Žebot, blagajnik »Slovenskega bralnega in kmetijskega društva v Št. Ilju«.

Slovenska dijaška zveza.

† Franc Premrú.

V noči od petka na soboto je umrl v Lomu pri Trziču č. gosp. Franc Premrú, c. in kr. vojni kurat v pokoju. Rodil se je 4. januarja 1850 v Radoljici; oče je bil uradni sluga, mati iz znane Pleničarjeve rodovine iz Trziča. Oče je bil premeščen v Novo mesto, in ondi je rasel in se šolal rajni gospod. Po dovršeni šesti gimnazijalki je vstopil v frančiškanski red, bil dné 23. januarja 1873 posvečen v mašnika, po študijah pa nameščen najprej na Klanjcu, potem v Karlovcu. L. 1878. je bil kot vojaški kurat mobiliziran in se je udeležil okupacije v Bosni in Hercegovini. Izvrstno je deloval v vojaških bolnicah, prevideval ranjence, jim pisaril pisma na domače, tolažil vse vojake, naj so bili ktere-koli vere, bil pravi oče vojakov. Za svoje uspešno in požrtvovalno delovanje je prejel zlati križec s krono, ki ga je nosil z velikim ponosom. Krog l. 1886. se je vrnil iz okupiranih dežel ter opravljal službo vojaškega kurata v Celovcu, v Gradcu, Petrinji in Oseku. l. 1905. pa je stopil v pokoj. Toda brez dela ni hotel biti, izvolil si je Lom za torišče, se popolnoma posvetil ljudem in cerkvi, popravil župnišče, podučeval ljudstvo, skrbel za lepoto službe božje; in ljudje so ga silno ljubili in spoštovali. Žal, da je jel bolehati; odpovedoval se oči in drugi organi, in zadnje leto ni mogel več dosti delati. Po dolgi mučni bolezni je previden s sv. zakramenti umrl in bil pokopan v ponedeljek 7. decembra ob 10. uri dopoldne.

Idrijske novice.

i Na shodu katoliškega političnega društva za idrijski okraj je poročal predsednik, da kandidat v kratkem času pred volitvijo ne more priti v Idrijo se predstaviti, pride pa pozneje, zato je on podal kratko politično sliko sedanje dobe. Volivci, če tudi večinoma rudarji, so odobrili kandidaturu, saj je prej naš okraj za državni zbor volil delavca, če tudi je ogromna večina volivcev kmetov in obrtnikov. Razume se, da pa sedaj delavci vrnejo uslugo in volijo solidarno moža, katerega so si kmetje izbrali. Mnogoštevilni shod volivcev je enoglasno odobril kandidaturu g. Kobi-ja, pri protiglasovanju se ni niti ena roka dvignila.

i Naše občinske razmere je shod obširno obdelaval. Govornik je stopnjeval kazal, da je prav naravna posledica sedanje gerentstvo. Računi se ne vjemajo, kažejo se veliki nedostatki, treba vendar enkrat zadevo tako urediti, da bode vse na čistem, in naj že potem ta ali oni županstvo prevzame, bo imel vsaj urejeno podlago, na kateri bode naprej zidal. Zato je tudi soglasno shod sklenil, da naj gerent toliko časa posluša, da bode uredil račune. Za sedaj kaže velik primanjkljaj, treba ali posojila ali zvišati naklade. A ker je že

roka, pa začeu rajtat. Naše banke dajaja zdej pu šter in pu, sm se pa na ta lumera sprau. Tam u kulendr prauja, če čma ubrest zrajtat, se nej kapital z dnevmi pumnuži, po pa z delitelem ubrestne mere deli. Zdej sm pa rajtu. Tist deliteli sa pa zares kr pu vrst nadrukan. Alstan č mam jest taužent kron, pa z enem letam pumnužim, tuk tu je

$$360 \times 1000 = 360.000.$$

Tist delitel pa prauja not de je za 4½ prucente 8000. Zdej ma pa delila:

$$360.000 : 80 = 4.500.$$

Tuk nej na pumisleja, za taužent kron boma dubila na konc leta 4.500 kron, naše banke nam dajaja pa pu 45 kron nalet. Jest bom use prdau, po pa gnar nalužu. Če sa pametn, nej še uni tku nardeja. Kr h men nej prideja, pa ma ukp nesla. Pa jest b mislu, de b blo dobr, k b bla tih, če ne na u tou nuben več delat, boja tl usi s ud kapitala žvnt. Sam tist jest na vem, ki je tista banka, a morde uni veja? Pa tu nē na stri, bova šla pa h uradniškem društvu al pa kar naraunast h gspudi Trstenak u Trnou, eden nama bu že puvedu, ki de je. Prmeiš, tu ga ma pihnila, k ua mela tulk gnarja.

Boitatu Pepe s Kudeluga.

sedaj 75 odstotkov občinskih doklad, poleg tega še drugi davki in razna bremena tiše male naše hišnike, so bili vsi navzoči za to, naj gerent vzame toliko posojila, da bode tekoče stroške pokril, a varčuje naj kolikor more, da ne zagazimo še globokeje v dolgove.

i Poslanci S. L. S. so sklenili kot prvo točko svojega delovanja na Dunaju, da se naša realka podprži čim preje. Hvaležni smo jim, da so že lansko leto akcijo začeli v to svrhu, da se nam to breme odvzame. Vemo, da bodo sedaj težkoče, ko je Beck odstopil in novi minister ni vezan na dano besedo svojega prednika, a vkljub temu se zanašamo na spretnost naših mož, da bodo pri pravi priliki zastavili svoje moči, da se našemu mestu vitalno vprašanje ugodno reši. Ako država prevzame realko, prihranimo s tem najmanj 50.000 kron in s to svoto še nekaj dolga poplačamo in marsikaj koristnega omislamo. Ako pa to stanje traja še par let, pridemo do bankerota.

i Socialni demokrati so tudi v nedeljo zborovali. Čudili so se, da je tako pičlo število sodrugov in naprednih somišljenikov prišlo na shod. Kaj Kristan več ne vleče, in iz Ljubljane mora hoditi v takem mrazu?! Glede občinskih razmer so bili mnenja, naj se v šestih tednih vršé nove občinske volitve in tudi oni so za posojilo, da se deficit pri mestni upravi pokrije.

Jesenške novice.

i Volivni shod na Savi dné 8. t. m. je bil dobro obiskan. Dr. Krek je ovrgel očitanja socialnih demokratov zoper S. L. S. in pokazal, da socialno-demokratska stranka ni delavska stranka. Socialni demokrati v državnem zboru delajo ovire, da ne bo mogla kmalu na vrsto priti razprava o novi zavarovalni postavi za starost in onemoglost delavcev in to samo zato, ker po novi postavi socialni demokrati ne bodo mogli tako lahko priti h koritu pri bolniških blagajnah in jih imeti v svojih rokah. Priporočal je slednjič kandidaturu župnika Pibra. Kandidat se je nato sam predstavil volivcem. Jako jim je dopadlo, ko je povdarjal, da bo treba spreminiti občinski red in dati tudi delavcem, ki ne plačujejo občinskih doklad, pravico voliti in voljenim biti v občinski zastop. Krivica se godi delavcem, ki imajo med prebivalstvom večino v občini, pa nobene besede pri občini. Krivično je očitanje, da občina od delavcev nima nič, ker ne plačujejo občinskih doklad. Res jih ne plačujejo naravnost, a veliko pomorejo občinski blagajni s tem, da v občini žive. Saj plačujejo stanovanja, in hišni posestniki vsled tega plačujejo višje davke. Ko bi jim hiše stale prazne, ne bi plačevali toliko davka in občina bi ne dobila toliko dohodkov. Ali ne pomorejo torej delavci indirektno občinski blagajni? Tudi tovarniški uradniki ne plačujejo občinskih doklad, pa le volijo v občinski zastop, ker plačujejo od svojih visokih plač osebno dohodnino. Na osebno dohodnino ni nobenih doklad, tudi od tovarniških uradnikov torej občina naravnost nima nobenih dohodkov. Ali ni torej krivično tudi to, ker ni za vse enaka mera? Če sme tovarniški uradnik voliti in voljen biti v občinski odbor, ko ne plačuje občinskih doklad, zakaj bi navadni delavec ne smel? Dalje, delavci morajo tudi živeti; ker nimajo kmetij, vsa živila kupujejo. Trgovci, mesarji žive od delavcev. Delavci tudi s tem pomorejo občinski blagajni, ker trgovci in mesarji od njih več zaslužijo in zato plačujejo višje davke; ti imajo besedo pri občini, delavci pa ne. To se mora spreminiti. Pa tudi to se mora doseči, da bo lahko vsak po svojem prepričanju mogel voliti v občinske zastope. Zato naj bo tudi ta volitev tajna in ne več javna. Izmed delavstva je govoril Franc Čebulj in priporočal kandidaturu Pibrovo zlasti s stališča, ker je Piber kandidat S. L. S. in imajo delavci le od te stranke pričakovati, da bo delala v njihovo korist. Pri glasovanju je bila sprejeta Pibrova kandidatura z ogromno večino. Nasprotno jih je glasovalo le 6. Dr. Krek je h koncu shoda povdarjal, da bo volivna reforma za občine velikanskega pomena za politično izobrazbo delavstva. Delavstvo se sedaj ne briga za občinsko politiko, ker nima nič besede pri občini, volitve v državni in deželni zbor pa ne pomagajo toliko k politični izobrazbi, ker so bolj redke in ker ne segajo tako živo in naravnost v zadeve posameznikov, kakor občinske volitve. Kako malo da je delavstvo na Savi politično izobrazeno, dokazujejo najbolje razmere pri tovarniški godbi. Tovarniško godbo vzdržujejo podporni člani. Ti so tovarniški delavci. Prostovoljno prispevajo za godbo, nihče jih ne bi mogel siliti k temu. In vendar celo tukaj, ko delavci plačujejo, nimajo nobene besede. Tovarniški uradnik oziroma tovarnar razpolaga z godbo delavcev, kakor hoče, in delavci,

ki jo vzdržujejo, — so tiho. Zakaj? Ker niso politično dovolj izobrazeni, ker se ne zavedajo, da tovarniški uradnik nima nič odločevati z njih godbo, če mu sami ne dovolijo. Društvo, ki vzdržuje godbo, torej tukaj delavci sami, bi si lahko izbrali odbor po svoj volji. Delavski odbor bi razpolagal z godbo, kakor bi hotel. Toda zavednosti ni. Delavstvu treba več politične zavednosti. K tej bo pripomogla občinska volivna reforma, za katero hoče tudi on (dr. Krek) krepko delati. Navdušeno so delavci odobrvali vsa izvajanja govornikov, šli so domu s sklepom: V ponedeljek 14. t. m. pojdemo na volišče z glasovnico, na kateri bo zapisano: Janez Piber, župnik na Bohinjski Bistrici.

i Volivna komisija za oba volivna kraja na Jesenicah in na Savi bo v na sprotnih rokah. Občinski gerent je brez vsakega strankarstva imenoval v volivno komisijo po enega pristaša S. L. S. in po enega iz nasprotne, volivna komisarja, c. kr. okrajna komisarja v Radoljici Kordin in Strictius pa sta imenovala same nasprotnike v volivno komisijo. Tedaj bo v volivni komisiji po en član S. L. S. in trije nasprotniki. Ti trije nasprotniki bodo lahko še petega člana izvolili, ki bo nasproten S. L. S.

i Volivni oklici socialnodemokratske stranke frče okoli kakor jesensko listje, ki ga vihar vzdiguje in nosi na vse strani. V teh oklicih se bere med drugim, da kdor bo volil socialnodemokratskega kandidata, bo demonstriral za svobodno šolo. To naj si zapomnijo vsi volivci, ki imajo še kaj krščanstva v sebi. Za svobodno šolo demonstrirati morejo le taki, ki so zavrgli vse krščanstvo. Zakaj svobodna je socialnim demokratom tista šola, v kateri kahtet nima svobode otroke navajati h krščanskemu življenju, v kateri nimajo stariši svobode otrok krščansko pustiti vzgojevati.

i Lurška pastirica, ta res krasna dramatična predstava, je v torek, dne 8. t. m., privabila toliko občinstva v »Delavski dom«, da je bil premajhen. Dvorana, ki ima prostora za 500 ljudi, je bila natlačeno polna, mnogo se jih je moralo vrniti nazaj, ker ni bilo več prostora. Posebno veliko je bilo tujih gostov, samo iz Dobjega čez 40, veliko iz Koroške Bele, celo iz Bohinja. Tu je bilo videti, kako se ljudstvo zanima za dramatične predstave, kolikega pomena je dobro gledališče za narod. Splošno se je čula želja, naj se ta lepa igra ponavlja. Če bo le mogoče, ponavljala se bo v nedeljo, 19. t. m. Seveda zelo vleče tudi lepa godba na lok. Popolno priznanje gre društvenim godcem, ki toliko pripomorejo, da so društvene prireditve bolj mikavne in zabavne.

i Telovadni večer bo zvečer v nedeljo, 12. t. m., ob 7. uri v dvorani »Delavskega doma« na Savi. Govori, petje, godba na lok se bodo vrstili. Vabljeni so društveniki in prijatelji društva. Vstop prost.

i Javna telovadba bo v nedeljo, dné 12. t. m., ob pol štirihi popoldne v »Delavskem domu«. Priredi jo telovadni odsek »Katoliškega delavskega društva« s sledečim sporedom: 1. Proste vaje. 2. Nastop naraščaja: a) proste vaje; b) telovadba na orodju; c) dve skupini. 3. Nastop prve in druge vrste. 4. Nastop vzorne vrste. 5. Alegorična skupina. Vstopnina sledeča: Rezervirani prostori na odru, dve vrsti sedežev za tuje goste po 80 h; sedeži v dvorani prve in druge vrste po 80 h; tretje in četrte vrste 60 h, stojišča 40 h. Šolarji plačajo polovico. Blagajna se odpre ob 3. uri popoldne. Igrala bo društvena godba na lok.

Znanost in umetnost.

* Ivan Podlesnik: Knjigovodstvo. II. del. Katoliška Bukvarna naznanja, da izide še ta mesec v njeni zalogi drugi del »Knjigovodstva«. Kakor so prvi del pohvalno in z veseljem pozdravljali vsi slovenski strokovni in lepoznanstveni časopisi brez izjeme, tako upamo, bo tudi drugi del odgovarjal vsem zahtevam, ki jih moramo staviti na knjigo, katera naj vpelje čitatelja v mnogokrat zelo sestavljeno knjigovodstvo hranilnic in posojilnic. Ta drugi del bo imel sledečo vsebino: Prvi odelok: Kredit. Denarni zavodi. Zadruga. Drugi odelok: Posojilnica po Raiffeiznovem sistemu. Namen. Temeljna načela. Pomen v moralnem, pomen v gospodarskem oziru. Razlika med Raiffeiznovo hranilnico in hranilnico po Schultze-Delitzschevem sistemu. Uprava hranilnic in posojilnic po Raiffeiznovem sistemu. Pravila. Nekatera pojasnila k pravilom. Vzorci. Tretji odelok: Nekateri temeljni pojmi knjigovodstva. Enojno in dvojno knjigovodstvo. Knjigovodstvo hranilnic in posojilnic po Raiffeiznovem sistemu. Četrti odelok: Praktičen zgled poslovanja hranilnic in posojilnic po Raiffeiznovem sistemu. Peti odelok: O konverziji dolgov. Šesti odelok: O nabavi kmetijskih

potrebščin po hranilnicah in posojilnicah. Kakor prvi, ki ga je le še malo v zalogi, priporočamo tudi ta drugi del vsakomur, ki se hoče natančneje seznaniti s temeljnimi pojmi za gospodarsko delo tako važnega knjigovodstva. Priporočamo pa posebno ta drugi del vsem hranilnicam in posojilnicam in gospodarskim združenjem sploh. Cena za prvi del 8^o (vezan celoplatno) K 3:20, za drugi del 22^o (vezan celoplatno) K 6:20.

Z Balkana.

Nova pogajanja s Turčijo.

Naš carigradski poslanik se prične zopet pogajati s Turki. Avstrijska diplomacija je tako slaba, mehka in odjenljiva, da se bo s turško prijateljico tako pogajala, kakor da bi ne divjal v Turčiji že dvemesečni bojkot proti avstrijskemu blagu.

Povišanje mirovnega stanja deželne brambe.

V deželni brambi se zdato pomnoži mirovno stanje. Do 6. oktobra je stopilo v aktivno službo 1550 mož več kakor prejšnja leta. Pri vsaki 428 stonij deželno-brambnih polkov se poviša število moštva tako, da bo štela stotinja v miru 4 častniki in 60 mož. Leta 1909. bo služilo v deželni brambi 4377 gažistov, 40.714 vojakov in 5115 konj. Povišana bo torej deželna bramba za 122 gažistov, 2097 mož in 373 konj. Deželna bramba vedno napreduje. V marsikaterem oziru že prekaša c. in kr. armado.

Strojne puške pri deželni brambi.

Pri deželni brambi dobe polki 1 do 3 in 5 do 37 strojne puške. Vsak oddelek bo imel dva voda z dvema strojnima puškama. Oddelek bo imel 1 častnika, 12 mož, 1 konja in 4 mule.

Srbski gimnazijci v Mostaru.

»Hrvatski Dnevnik« poroča, da so ponesnžili srbski gimnazijci v neki izložbi cesarjevo podobo, polili s črnolom ob jubileju zastave in raztrgali črno-rumeno zastavo.

Ob črnogorski meji.

»Alkotmany« poroča iz Bileka, da je ob črnogorski meji skrajno mirno. Avstro-ogorski vojniki na straži ob meji Črnogorci niti ne vidijo. Črnogorci so veseli, da je mirno.

Srbske čete v Stari Srbiji.

Srbi so dokončali s podporo londonskega balkanskega odbora organizacijo vstašev v Stari Srbiji. Londonski odbor je dal 100.000 frankov in orožje. Čete so močne do 100 mož, dobro oborožene in preskrbljene z granatami. Imajo več tisoč jezdecev.

Sandžak Novipazar.

Turške čete so došle, deloma pa še prihajajo. V Metuljski so ustanovili turško vojaško brzojavno postajo.

Rusko-italijanski dogovor.

»Globe« poroča iz Rima, da je ljubezniva in zvesta naša zaveznica Italija sklenila z Rusijo popolno pismeno pogodbo, ki seveda ni naperjena proti naši državi, dasi zagotavlja nedotakljivost Turčije, Srbije, Črnogore, Bolgarije in Grške ter se peča tudi z Jadranskim vprašanjem, ki bi ga, kakor znano, Italijani radi tako rešili, da nam vzamejo Trst in Dalmacijo.

Protivavstrijski bojkot.

Na krivolaško postajo je udrlo 30 obo-rožencev, ki so polili ogrski sladkor s petrolejem in poškodovali tudi ostalo avstrijsko blago. V Skoplju so poostriili protivavstrijski bojkot. Turke hujskata ruski in srbski konzul. Tudi Srbi vprižore protivavstrijski bojkot. Sestavil se je že v Belgradu bojkotni odbor, ki je v zvezi s turškima v Solunu in v Carigradu. Plevljski, pripoljski in pribojski trgovci so prosili solunski odbor, naj ustavi protivavstrijski bojkot, ker so navezani na avstrijsko blago.

Boj med Grki in Turki.

Monastirski turški vali poroča o boju med Grki in Turki, v katerem je padlo 30 oseb.

Zarota proti bolgarskemu kralju.

Belgrad, 12. dec. »Večernja Pošta« javlja, da so v Sofiji zopet odkrili zaroto proti življenju bolgarskega carja. To da je že šesta zarota od proglastitve neodvisnosti. Mnogo oseb so zaprli.

Dardanelsko vprašanje.

Petrograd, 12. dec. Izvolskij je naznanil poslanec dume, da razloži v tajni seji dume vse korake, kar se jih je dosedaj storilo glede dardanelskega vprašanja. V tej seji se tudi končno reši, kakšno stališče bo Rusija v tem oziru nadalje zavzemala.

Položaj na Kreti.

Atene, 12. dec. Turške bojne ladje, ki so priplule pred Kreto, so pomirljivo

vplivale na prebivalstvo. Krečani so sklicali velik ljudski tabor, ki je sprejel resolucijo, ki prosi grško in turško vlado, naj ne intervenirata na Kreti, češ, da počaka ljudstvo mirno sklepov mednarodne konference glede prikloplitve Krete Grški. Še le, če bi konferenca temu nasprotovala, bodo Krečani samostojno nastopali.

Dnevne novice.

+ **Cesarjeve besede.** Uradni list je prinesel te dni cesarjevo zahvalo avstrijskim narodom. Uradni list priobčuje to pot slovensko zahvalo na prvem mestu. Vladar med drugim o praznovanju svoje-ga jubileja govori: »Ta sveti trenotek je povišala zaznava, s kako važnim tekmo-vanjem so se ustvarila dela človekoljubja, ki bodo v nadaljnjem bogatem blagoslovu še poznim rodovom oznanjala plemenitost svojih ustanovnikov. Najčistejše veselje pa mi je pripravilo, da so se, ustrežaje Mo-jim željam, v toliki meri spominjali pomoči najpotrebnejše vseh človeških stvari, ubogega otroka. Ako je z veliko-dušnimi darovi skrb in beda polajšana, ako je solza marsikateri materi otrta, vidim v tem najslajši sad tega spomina vrednega leta.« To so krasne besede! V zdravih otrocih, v nravnem napredku otrok je moč in bodočnost vsakega naroda. To moramo v svoj korist umevati tudi Slovenci in podpirati akcije, ki so jih vneti možje v naši deželi zasnovali za otroka. Deželni odbor za varstvo otrok v Ljubljani je zasnovan in kakor kažejo njegova poročila, uspešno deluje. V njem so združeni mladino-ljubi vseh strank, do-bri poznavatelji razmer. Prepričani smo lahko, da bo vsak dar temu odboru prav obrnjen. Imamo v Ljubljani Marija-nišče s 200 gojenci, tako revnimi kot pridnimi. Teh ubogih sinov našega naroda se večkrat spominjajte. Vsak dar v ta namen vam bo zapustil blago zavest v srcu! Spominjajte se tudi »Katoliškega društva za mladeniče« v Ljubljani. Nemške občine se za svoje otroke jako pridno gibljejo. Tozadevna socialna zavest naj prešine tudi naše občine! Občina zdravilišče Rogaška Slatina je napravila ustanovo, katere obresti se naj vsakoletno razdele med nemške otroke, ki študirajo. Marsikatera naša občina bo zmogla kaj takega za — svoje otroke. Spominjajmo se pa tudi slovenskih otrok ob naših mejah in pošiljajmo darove »Slovenskemu šolskemu društvu v Celovecu«.

+ **Mladeniška organizacija** je obhajala dné 8. t. m. lep praznik. Organizirani mladeniči so se ta dan udeležili korporativno, vsak odsek v svojem domačem kraju skupnega sv. obhajila. Vslud sklepa občnega zbora Z. T. O. so na ta način praznovali jubilej sv. Očeta in Matere Božje. Predsedstvo Z. T. O. se je poklonilo prevzvišenemu knezoškofu, kjer je predsednik brat dr. L. Pogačnik v svojem nagovoru na presvitlega knezoškofa prosil, da naj isti sporoči sv. Očetu, kako je organizirana slovenska mladina praznovala njegov in Marijin jubilej. Presvitli je vzradoščen nad to manifestacijo v daljšem odgovoru povdarjal svoje veselje nad našo mladeniško organizacijo, katero smatra za cvet vseh naših organizacij. Kakor so bili »Sokoli« pionirji liberalizma in hočejo biti sedaj razširjevalci svobodne misli, tako naj bodo naši mladeniči »pionirji misli krščanstva«. Presvitli vladika naš se zelo zanima za mladeniške organizacije in pazno zasleduje njeno gibanje ter priporoča, da se ta lepa organizacija povsodi razširi. Za organizacijo samo je bil pretekli praznik velepomemben dan. Mirno in lepo je praznovala velika dva letošnja jubileja. Blagoslov od zgoraj ji gotovo ne izostane.

+ **Socialni demokrati** bi radi, da bi jih 14. t. m. delavci in kmetje volili, češ, da so ljudska stranka. Lepa ljudska stranka, ki zdaj na Dunaju v parlamentu na vse kriplje dela, da se predloga o splošnem ljudskem zavarovanju kolikor mogoče dolgo zavleče. Ta »delavska« stranka je povzročila, da predloga o starostnem in invaliditetnem zavarovanju ni bila že v prvem branju sprejeta, in je kriva, če bo toliko in toliko trpinov še dolgo zastoj čakalo, da stopi v veljavo zakon, ki je v blagor delavcu in kmetu. Take zalumpane stranke slovensko ljudstvo ne bo podpiralo in slehern naš somišljenik bo 14. t. m. z glasovnico pokazal, da med nami ni prostora za pristaša črevolezne socialne demokracije!

+ **Prosimo za brzojavke!** T a k o j p o izidu volitve v vsakem kraju naj se na uredništvo »Slovenca« oddajo brzojavke o številu glasov, oddanih za kandidata S. L. S. Naznani naj se tudi število glasov, katere je dobil nasprotni kandidat. Prosim!

+ **Opozarjamo še enkrat vse volivce v volivnem okraju Črnomelj-Metlika-Rudolfovo, da je župan Martin Matjašič kandidat S. L. S.** Volivci, volite samo **Martina Matjašiča**, župana v Rosalnicah!

+ **Izjava.** G. župan Zurec nam je poslal sledečo izjavo: Ker se širi govornica, da me navzlic moje odpovedi mislijo nekateri dne 14. t. m. voliti, izjavljam s tem, da mi to nikakor ni ljubo, ker se s tem le glasovi cepijo in izgube in se na ta način stvari le škoduje. Priporočam torej najtopleje kandidata, katerega je postavila S. L. S., gospoda Martina Matjašiča, župana v Rosalnicah št. 39. — V Kandidi, dne 11. grudnia 1908. — Jos. Zurec, župan.

+ **Kandidat gorenjskih nemčurjev.** Tudi gorenjski nemčurji so se zgenili in v ponedeljek pod firmo »Gospodarske neodvisne stranke« kandidirajo Antona Pongratza, uradnika »Kranjske industrijske družbe« na Jesenicah. V tukajšnji nemški Kleinmayerjevi tiskarni so tiskali lepake za tega kandidata gorenjskih nemčurjev. Slovenska Gorenjska bo združila svoje glasove na kandidata S. L. S., ki je Janez Pišber, župnik v Bohinjski Bistrici. Za kandidata nemčurjev pa ni prostora na lepi naši Gorenjski!

+ **Shodi.** Jutri v nedeljo 13. t. m. se vrši volivni shod v Trziču ob 4. uri popoldne v prostorih g. Lončarja, hotel »Raddecky«. Poroča državni poslanec g. Gostinčar. Volivci, delavci pridite v obilnem številu. — V Šmihelu pri Novem mestu se vrši jutri shod v novi dvorani ob treh popoldne. Sobljeni so vsi pristaši S. L. S. iz vseh sosednjih župnij. Govorilo se bo o zelo važnih rečeh.

+ **Volivni shod v Št. Petru na Krasu.** V Št. Petru na Krasu je bil na praznik Matere božje, dne 8. decembra, volivni shod. Kandidata g. Jenerja Ravnikarja, nadučitelja v Trnovem, je predstavil predsednik shoda, odbornik »Kmečke zveze«, kurat Abram. Kandidat je potem govoril o delovanju deželnega zbora in o potrebah kmečkega ljudstva. Shoda se je udeležilo čez 100 volivcev. Kandidatura gosp. Ravnikarja je bila soglasno z navdušenjem sprejeta. — Lepemu shodu bo sledilo dne 14. decembra tudi dejanje, ker bodo zavedni volivci tudi vsi prišli na volišče.

+ **Volivni shod v Bohinjski Srednji vasi.** Na Marijin praznik popoldne je bil shod volivcev občine Bohinjska Srednja Vas v »Zadruški«. Bil je izredno dobro obiskan. Vodili so ga domači gospodje z g. županom. Z velikim navdušenjem so vsi vsprejeli kandidaturu g. Pibra, in izrazili mnogo predlogov in nasvetov glede raznih potreb v političnem in gospodarskem oziru.

+ **Volivni shod v Dravljah** pretečeni petek se je prav dobro obnesel. Vkljub silno slabem vremenu se je zbralo lepo število mož iz Gornje Šiške, Kosez in Dravelj. Ker je bil kandidat Miha Dimnik za-držan, poročal je le poslanec Mandelj o nalogah deželnega zbora v bližnji bodočnosti. Vzel je tudi v pretres program socialne demokracije in na nekaj vzgledih pokazal, kakšna je socialna demokracija v teoriji in kakšna v praksi. Volivci so poročilo vzeli z odobravanjem na znanje in so izražali željo, da tudi v najbližnji ljubljanski okolici počne S. L. S. orati politično ledino. Krščansko-socialna delavska organizacija, mladeniška organizacija in pa »Kmečka zveza«, vsi ti imajo tu široko polje za svoje delovanje.

+ **Shod na Vrhniki.** Krasno je uspel shod, ki ga je priredila »Kmečka zveza« dne 8. t. m. na Vrhniki. 400 do 500 volivcev je napolnilo dvorano »Društvene-ga doma«. Shodu je predsedoval zvezni načelnik g. Tršar, gospod državni poslanec Gostinčar je razjašnjeval vladni načrt za starostno zavarovanje, za njim pa sta govorila gospod kandidat Anton Kobi in kaplan Skubic. Z vidnim zanimanjem so volivci sledili izvajanju svojega novega kandidata, ki ga je »Kmečka zveza« sama postavila; z navdušeno ovacijo so dali g. Kobiju zagotovilo, da med možmi »Kmečke zveze« nima nasprotnika. Sedaj pa naj se idrijski »Naprej« prime za nos in sam sebi kupi prsnih karamel zoper svoj kašel. — Po shodu se je sklenilo, da se priredj začetkom meseca januarja na Vrhniki delavski shod.

+ **Zalosten konec učiteljstva v liberalni stranki.** Kdo ne ve, kako dolgo let so delali učitelji, včlanjeni v »Zavezi«, sramotno tlako liberalni stranki na Kranjskem? Liberalno vodstvo jih je tako visoko cenilo, da jim je odkazalo najnižje vrste dela: »Učiteljski Tovariš« je proizvajal gnojnico, namenjeno političnemu nasprotniku, in liber. učitelji so kovali najbolj rovtarske psovke za naše pristaše. To nalogo pa so liberalni učitelji v svoji zaslepljenosti smatrali za »kulturno« ter pričakovali zanj plačila. Plačila pa ni bilo in ni hotelo biti. Liberalno učiteljstvo se

je namreč v letih sedmih debelih krav nekoliko preobjedlo, dasi se mu bogzna kako dobro ni godilo, ampak se je le ob protifarških frazah mamilo ter si domišljalo, da se bo iz njega razlila nova kultura po vsej Sloveniji. Bogvedi kaj je vse prišlo vmes — najbrž so od svoje kulturnosti preveč napihnjani tlačani hoteli vzeti komando v roke — liberalci so se učiteljev naveličali in prišlo je tako daleč, da so jim namesto mezde za nedogledno hlapčevanje dali brco. »Učiteljski Tovariš« od 11. t. m., list, ki je v umazanosti protivrske gonje daleč prekašal »Narod«, in vsakega učitelja, ki ni hotel kloniti glave pred liberalno stranko, skušal ubiti, naznanja zdaj, da je vse »napredno« učiteljstvo iz liberalne stranke izstopilo! Opisuje tudi zanimivo zgodovino učiteljskega klečeplazanja pred liberalnimi prvaki in njega prežalostni konec. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je sklenil — tako pravi »Tovariš« — kandidirati v Ljubljani v mestni skupini Jelena, v splošni pa dr. Oražna. Shod zaupnikov liberalne stranke novembra meseca je pa stvar obrnil, Jelenc je prišel v splošno, Oražen v mestno skupino. Predsedniki kranjskih okrajnih učiteljskih društev so pa 19. novembra sklenili priporočati Jelena za mestno kurijo, vsled česar bi dr. Oražen prišel zopet v splošno. Nato je izvrševalni odbor liberalne stranke res sklenil Jelena v mestni skupini kandidirati. Dr. Oražen pa te izpremembe ni hotel, dasi ga je celo župan Hrbar pregovarjal, naj učiteljem ugodí. Rajši je hotel odstopiti. Zaupniki liberalne stranke so nato 28. novembra zopet sklenili Jelena kandidirati v splošni skupini, Kneza in Oražna pa v mestni. Učitelji so zaradi tega poslali deputacijo k dr. Tavčarju. Ta je menda — kakor »Tovariš« namiguje — postopala zahrbtno in se je sklical 7. t. m. zaupni shod, pri katerem so baje odločevali taki, ki niso zaupniki liberalne stranke ter napravili preklariji z učitelji konec s tem, da so postavili za kandidata v splošni skupini g. Turka. Prestavljaje Jelena iz mestne v splošno, iz splošne pa v nobeno skupino imenuje »Tovariš« žalitev celega učiteljskega stanu. Nam se ne zdi tako, marveč če je kdo žaljen, so edinole tisti, ki so najmanj petnajst let s pasjo ponižnostjo sledili liberalcem, jih v sirovosti in sovraštvu celo prekašali ter se prevodstvom tako poniževali, da je to naposled upravičeno mislilo, da bo liberalno učiteljstvo tudi brce smatralo za blagodejno mazilo. Seveda zadnja je bila nekoliko prehuda in zato so zdaj »Zavezarji« sklenili, da ne bodo več liberalci in se tudi nobeni drugi stranki ne bodo pridružili, marveč bodo sami zase čakali »boljših časov«, kakor piše »Tovariš«. Ti pa bodo prišli po mnenju »Tovariševem« na ta način, da bodo liberalni učitelji pridobili z izobraževalnim in gospodarskim delom zase — ljudstvo. »Napredni« učitelji pa najbrže sami dobro vedo, da bodo zelo dolgo čakali, da bodo ljudstvo zase pridobili. Presneto redki bodo tisti, ki bodo šli na limanice učiteljem, katere je liberalna stranka sama postavila pred vrata! Tisti, ki so pametni, bodo za ljudstvo delali z ljudstvom, to se pravi v soglasju z njega verskimi in političskimi načeli! Drugi pa bodo šli delat tlako debelemu Kristanu, ker so hlapčevanja že vajeni. Kako se jim pa zna tukaj goditi, o tem pričajo zadnje »Soz. Monatsh.«, kjer imenujejo socialni demokratje liberalne učitelje gumpce in nevedne tepce, ki ljudstva ne poznajo. Zato ni čudno, da treznomisleče učiteljstvo spoznava, da za ljudskega učitelja ni primernejšega in boljšega mesta kakor pri ljudstvu! Kako je ljudstvo hvaležno tistim, ki zanj res delajo, to je že dokazalo, pravkar dokazuje in bo vedno dokazovalo. Za zagrizence pa nikomur ni žal, naj bodo še delj pri liberalcih, ali pri sodrugih ali pa nikjer!

+ **O izstopu liberalnih učiteljev iz narodnonapredne stranke** se nam piše: V narodnonapredni stranki radi tega sklepa niso nič kaj žalostni. V narodnonapredni stranki so mnenja, da je celo bolje tako. Kakor čujemo, so za »Izjavo« v »Učiteljskem Tovarišu« vsa doslej narodno-napredna učiteljska društva, izvemši dveh štajerskih, ki sta izjavili, da se v razmere na Kranjskem ne vtikata. Vslud izstopa liberalnega učiteljstva iz narodno-napredne stranke bi sledilo, da položita v občinskem svetu mandata tudi obč. svetnika gg. Dimnik in na zadnjih narodnonaprednih shodih posebno glasni Likozar, ker sta mandata sprejela od stranke, iz katere sta izstopila, in da dosledno odloži svoj deželnozborski mandat tudi učitelj Gangl in se podvrže novi volitvi. To bi bilo seve pošteno, če bodo pa ti gospodje tudi tako dosledni, bomo kmalu videli. Za te visoke glave se seve ne bo nobena stranka pulila, ker kake so te glave priča to, da jih je premagal — Turek!

+ **Kako sodi socialna demokracija o učiteljstvu.** Ker se v zadnjem času povdarja pri nas nekaka solidarnost svobodomiselnega našega učiteljstva s socialno demokracijo, naj navedemo tu, kaj piše v 24. zvezku »Sozialistische Monatshefte« sodrug Fischer. On piše: »Iz učiteljskega pride tak mlad človek ven kot pomožni učitelj in pozneje kot učitelj v kaki majhni občini. Le v najredkejših slučajih sega njegova izobrazba do one kakega gimnazijca višjih razredov, ampak on se kaže, da stoji duševno visoko nad onim, kar imenujejo ljudstvo, in tista že iz učiteljskega prinesena stanovska megalomanija se vsakemu brez izjeme pozna. Vsled miljeja, v katerem zrastejo, in zaradi enostranske izobrazbe se razlaga, da največji del učiteljstva težnji delavstva absolutno ne razume. Delavstvo pa trdi, da njegovo strokovno znanje za onim učiteljstva prav nič ne zaostaja... Tako soc. demokrat! Ko bi mi le približno tako pisali, bi bila vsa »Zaveza« pokonci.

+ **Jugoslovanski poslanci v opoziciji.** O »Narodni zvezi« piše glasilo koroških Slovencev: »Z drobtinami se naši poslanci ne zadovoljijo. Življenjski interesi slovenskega naroda potrebujejo več nego drobtine. Če pa nam vlada ne dá enakopravnosti, če je država za nas bič, ne pa varstvo, potem pa nismo dolžni pomagati ji voziti vladni voziček, tudi tedaj ne, če bi nas skrajno potrebovala. Živeti hočemo in nič drugega! Slabšega življenja, nego ga živimo sedaj, pa ne bomo imeli nikdar!«

+ **Predavanja o vseučiliškem vprašanju.** Predsedstvo S. K. S. Z. nas je naprosilo, da to-le objavimo: Silno važno je, da naše ljudstvo povsod natančno zve, kako se godi našim dijakom na tujih vseučiliših. Daničarji in Zarijani so pripravljani, da pojasnijo te zadeve v predavanjih po izobraževalnih društvih. Pričakujemo, da bodo izobraževalna društva ob božičnih počitnicah, ko so dijaki v domovini, z veseljem sprejela to ponudbo. Vsa vprašanja v tem oziru naj se pošiljajo na predsednika S. D. Z.: iur. Marko Natlačen, Dunaj VIII., Strozgasse 42. — Sedaj je ugoden čas, da se nam uredniški naša stara zahteva po lastnem vseučilišču. Ves slovenski narod naj ponovi glasno svojo zahtevo po najvišjem kulturnem zavodu!

+ **»Slovenska dijaška zveza«** je založila nove razglednice, in sicer sliko treh najodličnejših slovenskih rodoljubov, ki so delovali zlasti v obmejnih krajih — na Koroškem in Štajerskem, namreč sliko Slomška, Andr. Einspielerja in Ant. Janežiča. Razglednice so prav fino izdelane in jih priporočamo vsem somišljenikom, da sežejo zlasti sedaj za božične praznike in novo leto po njih. Bodimo tudi tukaj dosledni in izvajajmo načelo: Svoji k svojim! Ne kupujmo raznega blaga te vrste, ki se nam ga ponuja po prodajalnah in ki prihaja večinoma le od raznih nemških firm! S tem ne bo nihče trpel razen nemških tvrdk, a »S. D. Z.« pridobi znaten dohodek, ki ga porabi za organizacijo najbolj eksponiranih obmejnih krajev! — Dobivajo se razglednice v Ljubljani v prodajalni »Katoliškega tiskovnega društva«. Naročajo pa se na naslov: Ferd. Tomažič, cand. iur., Ljubljana, Vrhovčeva ulica 9.

+ **Tržaški slovenski poslanci pri Bienertu.** Po nemških poročilih posnamemo: Rybař s slovenskimi tržaškimi poslanci se je posvetoval o Bienertu. Zahteval je, naj se prično v Trstu graditi justična palača, poslopje mornariških oblasti in obrežne zgradbe. Nadalje je zahteval, naj se odločno nastopi proti bojkotu avstrijskega blaga v Turčiji. Bienert je rekel, da se hoče informirati, a da mora varčevati. Seveda, gre se za jug, ki ga Bienert prezira, zato pa varčuje. Rybař mu je primerno odgovoril, da stavbe, ki jih zahteva, že vsebuje proračun in se gre zgolj za že dovoljene in sklenjene zgradbe.

+ **Nemško prodiranje.** Bojeviti Nemci so se zagnali s podvojeno silo na svoje delo, in sicer se gibljejo zdaj ob bodoči progji belokranjske železnice. Ob postajah belokranjske železnice, ki bodo blizu kočevskega ozemlja, dasi na slovenskih tleh, hočejo ustvariti nemške kolonije. Schulverein in Südmärka delujeta vzajemno v tem smislu. To je bil vzrok, da so hoteli imeti postajo v Lazih, ne pa v Uršnih selih, zato, da bi tudi iz Uršnih sel dobili slovenskih otrok za šulvereinsko šolo v Lazih. Zdaj pa snuje šulverein šolo v Rodinah v črnomaljski župniji in je že določil denar za poslopje in za vzdrževanje šole. Politični šolski nadzornik nebodigatreba Perz pa dela z vso močjo za šulvereinske namene. Nemci imajo torej zdaj namen prodirati ob novi železnici proti vzhodu in proti jugu. S tem se je bavil tudi »volksrat« v Kočevju, ki je sklenil, združiti vse nemške moči k temu delu ter je pozival še celo toliko sovraženi »bauernbund«, naj pristopi. Pozor torej, somišljeniki ob kočevski jezikovni meji.

+ **Vekoslav Legat umrl.** Danes je došla v Ljubljano žalostna novica, da je umrl v Celovcu vodja tiskarne »Družbe sv. Mohorja«, gospod Vekoslav Legat, v starosti 56 let, za probujo koroških Slovencev zaslužen mož. Pogreb bo v torek na novo pokopališče v Ljubljani. Bodi mu lahka zemlja slovenska!

+ **Osebnost.** G. Josip Ličan, tajnik nadškofijskega ordinarijata v Gorici, je promoviral v Rimu »cum laude« za doktorja bogoslovja. Čestitamo!

— **Poročilo o zborovanju »Kat. učiteljske zveze« na Dunaju.** Pretečeni ponedeljek se je vršil shod delegatov vseh katoliških učiteljskih društev v Avstriji. Zborovanje se je vršilo v »Katoliškem učiteljski« v XVIII. okraju. Delegatov se je udeležilo okoli 30 iz različnih dežel, ki so govorili v imenu okroglo 7000 članov. »Slomškovo zvezo« je zastopal njen tajnik g. nadučitelj Iv. Štrukelj iz Dobrepolj. Shod je otvoril in po običajni molitvi pozdravil navzoče delegate g. Viktor Dürport, učitelj na pedagogiju, ki je predvsem naglašal, da je namen »Katoliške učiteljske zveze« pokristjanjenje ljudstva po šoli. Da se ta smoter tem lažje doseže, je društvo list »Die pädagogische Warte« prevzelo v svojo lastno režijo. List ima že doslej nad 1500 naročnikov ter ga kot strokovni list zaradi izvrstnih člankov priporočamo. Prinašal bode tudi pregled o gibanju in napredku vseh katoliških učiteljskih društev v Avstriji. Shod je sklenil, da priredi zveza med počitnicami pedagoški kurs v Briksnu. Trajal bode en teden, obsegajoč 15 predavanj. Predavali bodo najnovejši pedagoški veljaki, kakor: Förster, Willmann, Hornich itd. Glede povišanja učiteljskih plač na Tiroiskem se je shod izrekel solidarnim z odločnim učiteljstvom in sklenil krepko resolucijo v njihov prid. Shod je obsodil delovanje in namen »Svobodne šole« ter zahteval, da se v katoliških šolah goji po krščansko-mislečih učiteljih v meji sedanjih šolskih zakonov verski duh. Delegati so bili z zborovanjem kaj zadovoljni, ki je bilo še isti dan pozno v noč zaključeno. Pristavimo le še, da smo občudovali veliko vnetost, visoko izobrazbo in fin nastop ondotnih učiteljev in tudi mnogih plemenitih dam-učiteljic, ter si želeli, da bi se naši svobodomiselniki kolegi in kolegije od njih marsikaj naučili!

— **Novomeške demonstracije** je danes okrajno glavarstvo v Novem mestu zaključilo in kaznovalo: Hans Ogoreutz na 50 K, Jožefa Poula 30 K, Norb. Laknerja 40 K, Simona Berganta 20 K, Franca Jakšeta 20 K Franca Kendata, Emila Durinija, Viktor Pritova na 10 K globe, Fr. Aužnija pa na 1 dan zavora. Celotno zadevo imelo je cela dva meseca v rokah državno pravdništvu in ker se seveda ni moglo popolnoma nič drugega dokazati, kakor par »Živio«-klicev, je vsako nadaljno sodnijsko postopanje ustavilo in predložilo celo zadevo okr. glavarstvu. Obsojenci so takoj vložili priziv na deželno vlado in upati je, da se obsodba okrajnega glavarstva v Rudolfovem razveljavi in obsojenec popolnoma oprosti. Celotno mesto je nad tem postopanjem okr. glav. silno ogorčeno, zlasti ker je veliko obsojenih že prej sedelo dolgo časa v preiskovalnem zaporu. Vsi imenovani obsojeni so bili po § 11. kaz. zak. iz leta 1854. Obravnava je vodil konceptni praktikant Novomeščan Golia, ki prakticira pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu.

— **Dobro ga je zavrnil.** Znani »vse-slovenski« inunak žalostne postave, »general« Čerep Spiridonovič, predsednik latinsko-slovenske lige v Parizu (hotel Kontinental!) je poslal belgradskemu radikalnemu »Dnevnu Listu« sila bombastičen telegram, s katerim zida Srbom gradove v oblake in prorokuje Avstriji smrt. Srbija naj kar ponudi Rumuniji tri mil. sedmograških Rumunov, Lahom Trst(1), Madjarom, Poljakom in Čehom pa neodvisnost — in »Srbi će dobiti sve«. Mimogrede priporoča tudi bojkot kot bojno sredstvo. — Sprejem tega izliva nazovi-general, glasovitega bivšega predsednika »Blagotvornega društva« je »Dnevni List« kvitiral z — »bedakom« in še nekim turškim neprestavljivim nazivom.

— **Srbski dijaki za italijansko vseučilišče v Trstu.** Graški akademiki okrog »Srbadije« so čutili zopet enkrat potrebo stopiti v nasprotje s Hrvatini in Slovenci: šli so v žrjavico op kostanj za Italijane. Kostanj je v tem slučaju italijanska univerza v Trstu. Nočemo se prerokati z mladimi akademiki, ki jih zadnji čas vežejo tako trdne vezi z Italijo in italijansko kraljevsko družino; razloge, zakaj je laška univerza v Trstu za nas absolutno nesprejemljiva, podajamo itak danes na drugem mestu. Le to hočemo srbski mladini povedati: ako dobe Lahni univerzo v Trstu, bo od tržaškega Srbstva kmalu ostala kot zgodovinski spomenik le še pravoslavna cerkev.

— **Balon,** o katerem je »Slovenec« poročal, prišel je od Zagradca sem v Dobropolje med deseto službo božjo. Plul je čez vse hribe in šel preko Lašč. Danes je došla sem vest, da je padel doli v Ribnici in da sta iz njega padli dve »kelnarci«. Ta je pa prav ribniška!

— **Semenj.** Prihodnji četrtek, dne 17. t. m. bo v Kandiji pri Novem mestu semenj za goved in prešiče. Kupci in prodajalci se uljudno vabijo.

— **Umrl je** na Mirni dne 1. t. m. Franc Zaplatar, večletni ključar podružne cerkve sv. Helene. Naj v miru počiva!

— **Hrvatska štedionica v Trstu** prične poslovati s 1. januarjem 1909.

— **Skrivnosten umor** se je pripetil 7. t. m. v parku blaznice Stenjevca na Hrvatskem. Tega dne je prišel tje kak k obisku svoje sorodnice veleposestnik Anton Benčič iz Pazina. Komaj pa je stopil skozi vrata na dvorišče, začutil je silen udarec zadaj na glavi. Ko si je od prvega strahu nekoliko opomogel in pogledal za storilecem, ni zapazil žive duše. Kmalu nato se je Benčič onesvestil in prenesli so ga v Zagreb v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali težke notranje poškodbe v glavi vsled razpočenja črepinje. Kljub naporom zdravnikov je Benčič po strašnih mukah umrl.

— **Krščansko-socialno gospodarstvo na Dunaju.** Računski zaključek o podjetjih dunajske mestne občine izkazuje nad 10 milijonov kron prebitka, in sicer pri plinarni 3.799.506 K, pri elektrarni 3.816.337 kron, pri cestni železnici 2.800.416 K in pri pokopavanju mrličev 153.554 K, pri skladišču 50.511 K.

— **Nemška zagrizenost.** Okrajni zastopi na Dunaju zahtevajo, naj se s posebnim zakonom zagotovi, da je učni jezik na Nižjem Avstrijskem samo nemščina.

— **Iz Kamnegorice.** Dne 13. t. m. bo »Delavsko bralno društvo« ponavljalo igro »Dve materi«. Začetek točno ob 3. uri popoldne, program ostane isti kakor pri prvi predstavi, le nekaj več se bo pelo. Kdor želi videti zares kaj lepega, naj ne zamudi lepe prilike.

— **Jubilejno hranilnico** ustanove slovenski trgi na Goriškem.

V ponedeljek vsi na volišče za kandidate S. L. S.!

Štajerske novice.

š **Graško sodišče in ljubezen do slovenskih uradnikov.** Avskultant g. Ferdo Lašič je iz Kamnika pisal županu v Motnik pismo, v katerem ga poziva, naj z ozirom na ljubljanske dogodke dvojezične napise namesti s samoslovenskimi. Vsled »prijateljske« ovadbe je prišel Ferdo Lašič zaradi tega v disciplinarno preiskavo zaradi uradnega pregreška izven službe ter je bil — čujte in strmite — zaradi te malenkosti kaznovan z — odpustom iz sodne službe. Četrte ure po ti »obsodbi« je dobil Ferdo Lašič doktorsko dostojanstvo na vseučilišču v Gradcu.

š **Dnevnik** prične izdajati z Novim letom liberalna stranka za Spodnje Štajersko.

š **Slovinci in graška trgovska in obrtna zbornica.** Odbor graške trgovske in obrtne zbornice je odklonil pri volitvah v to zbornico kompromis s Slovenci. Pol milijona Slovencev ne dobi niti enega zastopnika v tej zbornici. Slovenci se udeležijo volitev v I. trgovskem in v II. obrtnem odseku.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljanski somišljeniki S. L. S. jutri v nedeljo na shod!** Jutri v nedeljo točno ob pol 10. uri dopoldne je v veliki dvorani »Unionovi« shod somišljenikov S. L. S. Vabimo na shod vse somišljenike S. L. S. O političnem položaju poroča drž. in dež. poslanec dr. Jan. E. v. K. r. e. k, o deželnozborskih volitvah pa prof. Evg. Jarc. Vstop imajo le somišljeniki S. L. S. Somišljeniki, prihitite v obilnem številu na to pomembno zborovanje!

lj **Javno predavanje S. K. S. Z.** Opozarjamo na javno predavanje, ki bo v torek, točno ob pol 8. uri zvečer. Predava g. dr. Lenard.

lj **Vincencijeva družba** ima jutri v Marjanišču zjutraj ob pol 7. uri sveto mašo in zvečer ob 6. uri zborovanje.

lj **Volivno gibanje v Ljubljani.** Jutri ob 10. uri dopoldne ima kandidat narodno-napredne stranke v splošni kuriji g. Josip Turk volivni shod v »Mestnem domu«. — Uradniki so v splošni kuriji priglasili svojega kandidata in dali danes opoldne napetosti po Ljubljani lepake za poštnege oficijala in občinskega svetnika Karola Mayerja. — Jutri ima Etbini Kristan shod železničarjev.

lj **Zaradi odstranjenja napi:ov** se bodo morali zagovarjati pred deželnim sodiščem: Ziga Vodušek, odvetniški koncipijent; Leopold Tratnik, visokošolec; Vladimir Rohrman, tehnik; Ernst Windischer, trgovski sodrudenik; France Miklavc, trgovčev sin; Josip Lotrič, preglednik vžitninskega zakupa; Franc Kozinc, učiteljskičnik; Franc Podržaj, brivec; Rudolf Est, vseučiliščnik; Albin Orehek, imejitelj anončne pisarne; Martin Sušnik, tesar; J. Bukovnik, tiskarski vajenec; Ciril Kranjc, ključavničarski pomočnik; Franc Fatur, ključavničarski pomočnik; Franc Krapež, kavarnar; Jožef Štrus, postrešček; Anton Meglič, obrtni vajenec; Ludovik Lovšin, delavec; Franc Škof, delavec; Viljem Leben, zidarski vajenec. — Prič bo zaslišanih nad sto.

lj **70-letnico** praznuje v ponedeljek čvrst in krepak velezaslužni slovenski pevec tenorist g. Ivan Meden. Kdor je kedaj sodeloval z g. Ivanom Medenom, vé, koliko je on pripomogel slavi slovenske pesmi. Bog ga nam ohrani še mnogo let!

lj **Še neke vrste jubilej.** Dne 31. decembra letos opolnoči bo minulo 25 let, odkar ima ljubljanska občina c. kr. užiti, zakup v lastni režiji, torej je to za ljubljansko mesto letos tudi neke vrste »jubilej«. Stari pazniki se še spominjajo, kako je bilo na Silvestrov večer leta 1883. Do polnoči se je vpisovalo cestnino na stao nemško židovsko knjigo, po polnoči pa v novo slovensko mestno knjigo. Do polnoči so še »revidirali« Bernfeld-Švarcovi »revidenti«, po polnoči pa novi mestni pregledniki. 21. decembra 1803. je bilo še vse nemško uradovanje, 1. januarja 1884. pa namah vse slovensko. Veliko polajšanje je bilo to za službujoče osobe pri užitniškem zakupništvu in pri slovenskih trgovcih. Ob tem jubileju naj bi pazniki dobili posebne nagrade!

lj **Jutri popoldne** na koncert »Slovenske filharmonije« v veliko dvorano »Uniona«.

lj **Nocojnja zabava.** Okrog nas zunaj zima, mraz, notri prostrana gorka dvorana — mize belo pogrnjene in kar je važnejše: na odru svira pod vodstvom izbornege kapelnika g. Talicha ves orkester naše Slovenske filharmonije. Danes zvečer svira ta godba v veliki dvorani »Uniona«: Suppe; »Pikova dama«, overtura; E. Grieg: »Norveški ples št. 2.« Lortzing: »Orožar«, overtura. Morskowski: »Serenada«. Penn: »Cvetlica in čebelica«. Berlioz: »Marche Hongroise«. To vse se bo slišalo in videlo nocoj v veliki dvorani hotela »Union« za nizko vstopnino 60 vin.

lj **Združeni narodni odbor** je storil sklep, da ostane v permanenci.

lj **Premeščanje oddelka za pismonoše** na glavnem poštnem uradu v Ljubljani se je izvršilo včeraj. Zdej je imenovani oddelk v poprejšnjih blagajničnih lokalih, kakor smo že svoj čas poročali.

lj **Iz pisarne slovenskega g'edališča.** Vsled boleznij g. Fiale je sinoči v zadnjem hipu prevzel vlogi Nikija v opereti »Valčekov čar« gosp. operetni tenor Hess. — V nedeljo popoldne ob 3. uri se igra prvič igrokaz »Grof Monte Christo«; zvečer zadnjič v sezoni opereta »Netopir«. — V torek in četrtek se poje opera »Carmen«.

lj **Nevaren prisiljenec.** Tukajšnji prisiljenec Tomaž Čelik, doma iz Cerknega na Goriškem, je dne 3. julija nekaj sitaril, ker je bil nekoliko vinjen. Paznik Franc Komatar ga je zato odvedel v posamezni zapor ter mu hotel odvzeti steklenico z vinom in uro. A Čelik ga je jel zmerjati, da je »pes, lump in ravbar«. Med tem, ko mu je hotel odvzeti paznik uro in vino, je po nesreči padel, nakar ga je jel obdolženec s pestjo nabijati. Šele dva druga paznika sta ga rešila iz tega mučnega položaja. Čelik se je zdaj totil nadpaznika Kermavnerja in mu strgal bluzo. Malo kasneje je pa vrgel pokrov od »kible« v čelo paznika Freceta in ga poškodoval. Čelik pravi, da je bil preje od paznikov tepen ter je v svoji zmešanosti storil napako. Sodišče mu je priznalo trinajst mesecev težke ječe za kazen.

lj **Neka stranka** išče takoj nemeblirano malo stanovanje za družino treh oseb. Ponudbe na uredništvo »Slovenca«.

Telefonska in brzojavna poročila.

JUGOSLOVANI V SREDIŠČU POLOŽAJA. — **VLADNA KOALICIJA V ŠKRIPCIIH.**

Dunaj, 12. dec. Parlamentarni položaj je skrajno kritičen. V ospredju stoji opozicija »Narodne zveze« Jugoslovanov. Vladna koalicija Čehov, Poljakov in Nemcev ne spravi skupaj dvetretjinske večine za nujnost budgetnega provizorija. **Brez jugoslovanskih glasov pade nujnost in ž njo vlada ali pa parlament.** Med jugoslovanskimi poslanci preobvladuje mnenje, da je treba parlament razbiti in privedi do novih volitev, ki bi s stališča Jugoslo-

vanov zboljšale parlamentarni položaj. Po mnenju mnogih Jugoslovanov bi bilo namreč v korist parlamenta, če izginejo iz površja tiste stranke, ki nimajo nobenih tal več med ljudstvom. To je: mladočeška stranka na desni in nemški »Freisinn« na levi. So pa med Jugoslovani tudi elementi, ki nočejo iti do skrajnosti, toda do zdaj prevladuje radikalno mnenje. »Narodna zveza« ima v torek zjutraj odločilno sejo in od njenega sklepa je vse odvisno, osebno obstoj sedanega parlamenta in vlade. **Položaj je do skrajnosti napet in nihče ne vé kakšen bo izid. Napram opozicijskemu nastopu Jugoslovanov stopa v ozadje celo nemško-češki spor.** Ministrski predsednik baron Bienerth je imel zadnje dni dolgo konferenco z načelnikom »Narodne zveze, dr. Šusteršičem in dr. Ivčevićem, ki sta mu jasno in brez ovinkov opisala resnost položaja.

PARLAMENTARNE TEŽKOČE.
Dunaj, 12. decembra. Bienerth nadaljuje pogajanja za pooblastilno predlogo, a doslej težkoč še ni odpravil. Češki in nemški agrarci odločno vztrajajo na svojem stališču. Ni izključeno vladanje s paragrafom 14.

ITALIJANSKO UČITELJIŠČE V GRADIŠKI.
Gradiška, 12. decembra. Furlani so veseli, ker se nahaja v državnem proračunu za leto 1909 postavka za ustanovitev laškega učiteljišča v Gradiški.

VAZEN KOMUNIKE RUSIJE.
London, 12. decembra. Tukajšnji listi poročajo iz Peterburga, da bo Rusija izdala komunike, v katerem bo izjavila, da aneksiji Bosne in Hercegovine nikdar ni pritrčila in da Angleška, Francoska in Italija stoji na istem stališču. Rusija da je prijazna zvezi balkanskih držav.

ZVEZA MED AVSTRO-OGRSKO, NEMČIJO IN BOLGARIJO.

Carigrad, 12. dec. »Sabah« poroča, da je bolgarska vlada uradno obvestila turškega komisarja v Sofiji, da je Bolgarija sklenila zvezo z Avstro-Ogrsko in Nemčijo, ter namignila, da bi bilo dobro za Turčijo, če bi se pridružila tej zvezi.

KONFERENCA SE VRŠI?
Rim, 12. dec. Minister Tittoni je prekinil svoj dopust in se vrne v Rim, ker so glede na balkansko konferenco došla iz Dunaja in Peterburga ugodna poročila.

BOJKOT NA SRBSKEM IN TURŠKEM.
Dunaj, 12. dec. Tukajšnji listi poročajo iz Belgrada: Dne 4. januarja se v Belgradu in sploh v Srbiji zopet s polno močjo prične bojkot ne samo proti avstrijskim trgovcem, ampak proti avstrijskemu blagu sploh. Bojkot bo vodil centralni odbor v Belgradu, ki bo imel podružnice po Srbiji in bo v stalni zvezi z bojkotnim odborom v Carigradu.

SRBIJA NAROČA ŠOTORE.
Bero'in, 12. dec. Srbska vlada je naročila pri neki nemški tvrdki 100.000 šotorov, kateri morajo biti v mesecih februarju in marcu oddani v Belgradu.

ANGLEŠKE SANJE.
London, 12. dec. »Times« menijo, da se bo glede na Bosno med Avstrijo in Rusijo v kratkem doseglo sporazumljenje. Bosna postane avtonomna provinca pod avstro-ogrsko suvereniteto. (Bo pač nekoliko drugače.)

BOJEVITI SRBSKI VIŠJI ČASTNIKI.
Belgrad 12. decembra. »Politik« priobčuje članek višjega srbskega častnika, v katerem se zahteva, naj Srbija takoj napove Avstriji vojno in naj svoje čete oboroži z mitraljezi.

UGODNE ITALIJANSKE FINANCE.
Rim, 12. dec. Finančni minister Carcano je zbornici predložil proračun za l. 1909., ki izkazuje 33.573.632 lir prebitka.

PREOSNOVA TURŠKE MORNARICE.
London, 12. dec. Turška vlada je naprosila angleško, da ji pošlje admirala, ki bo reformiral turško vojno mornarico.

VOLITVE NA TURŠKEM.
Carigrad, 12. decembra. Danes je bilo tu izvoljenih v turški parlament vseh 10 mladoturških kandidatov: 4 Turki, 3 Grki, 2 armenska advokata in 1 žid. Volitev je bila končana ob 7. uri zjutraj. Veliki vezir in naučni minister sta propadla.

MALO OBSEDNO STANJE V INDIJI.
Kalkuta, 12. decembra. V Indiji ostane permanentno obsedno stanje, ker so prišli na sled zaroti, ki je nameravala pomoriti vse državne uradnike in angleško oblast odpraviti.

Protiv malokrvnosti
uporabljajte SCOTTOVO emulzijo, ki pomnožuje kri in tvori hitro močno in zdravo meso.

Scottova emulzija
učinkuje istotako za staro kakor mlado. Hitro boljšanje vas bo iznenadilo in zadovoljilo ter vas bo en sam poskus prepričal, kakor je že tisoče prepričal v preteku 32 let. 2249 1

Gospodu Maksu Zalokerju
izdelovatelju drož v Ljubljani.

3246 Namesto svojega **nemškutarskega** zastopnika gosp. Dragotina **Golloba** nastopili ste zdaj Vi.

Na Vaše »Poslano« z dne 5. dec. 1908 odgovarjamo Vam na kratko to-le:
1. Zahvaljujemo se Vam za Vaše dragoceno priznanje, da ste rabili celih 26 let, da ste se »strokovno« izobrazili za izdelovanje drož.

2. Ravnotako jemljeva z zahvalo na znanje, da se je vzlic šestindvajsetletni izobrazbi še le v najnovšem času začelo širiti Vaše podjetje, česar Vam prav nič ne zavidava.

3. Istotako konstatujeva z zadovoljstvom, da po Vašem priznanju tega razširjenja ni provzročila kakovost Vaših drožij, temveč častna diploma in zlata kolajna iz londonske razstave, **ker je splošno znano, po kateri ceni in poti se dobivajo take častne diplome in kolajne.**

4. Konečno pribijeva s posebnim zaščenenjem, **da v svojem »Poslanem« niti z najmanjšo besedico niste mogli ugovarjati naravnosti izborni kakovosti najinih drožij, ki prekašajo vse podobne izdelke drugih tvornic,** vsled česar se nama odjemalci vsaki dan množe.

In tega niste Vi najmanj krivi, ker nama neprostoovoljno delate jako uspešno reklamo. Za to Vam izrekava toplo zahvalo in se Vam priporoča še za bodočnost.

Ljubljana, dne 11. decembra 1908.
Fran Golob & Josip Polak
lastnika »Jugoslovanske drožarne« v Ljubljani.

3237 **Zahvala.**
Za izkazane izraze sožalja povodom smrti ljubljene nam
Karola Stupica
zahvaljujemo se najtopleje vsem prijateljem in znancem, posebno pa prečastiti duhovščini v Senčurju in Dobu, osobju tvrčke Fr. Stupica, darovateljem krasnih vencev in sploh vsem, ki so spremljali nepozabnega na zadnji poti.
Na Viru, dne 11. decem. 1908.
Rožbina Stupica.

Sprejem ključavničarskega predelavca
tako v trajno delo. **Jakob Preželj,** vodovodni inštalater in ključavničar v **Novem mestu.** 3222 3-2

Hiša enonadstropna, z ograjenim vrtom in več stanovanji se proda. Primerna tudi za obrtnike. Prosta lega ob Ljubljani, na Prulah št. 4. Ljubljana. Pojasnila se dobe pri lastnici hiše ravno tam. 3194 3-1

Sodi.
Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ,** sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2483
Sprejme se spreten

mesarski pomočnik
v trajno službo pri **Ernestu Humru,** mesarju v Litiji. 3235 3-1

Velika božična razstava!
v nedeljo dne 13. t. m.
v odprti trgovini
»Angleškega skladišča oblek«
G. Bernatovič
LJUBLJANA, Glavni trg 5.
!! Isti dan se ne prodaja !!



Najboljša krma za pse je in ostane
Fattingerjev kolač za pse
ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 3'20.
Fattingerjev Puppy Bisquit
za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. proste K 3'50
Prospekte pošilja zastoj tovarna za pat. kolače za pse in krmo za parutino Wiener-Neustadt. — Nad 250 prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod živinozdr. nadzorstvom. 467 26-21

Učenka
za trgovino v Ljubljani z narejeno obleko in drugim blagom **se sprejme takoj.** Naslov pove uprava »Slovenca«. 3234 3-1

Dve hiši
se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 10

Odbor družbe sv. Mohorja v Celovcu javlja vsem družbenikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je umrl njen dolgoletni sotrudnik gospod
Vekoslav Legat
poslovodja Mohorjeve tiskarne
danes po kratki a mučni bolezni v 56 letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče.
Pogreb predragega pokojnika se vrši v Ljubljani v torek dne 15. t. m. ob 1/23 uri pop. na pokopališče k sv. Križu
V Celovcu dne 12. decembra 1908.
3253 1-1
Družba sv. Mohorja.

Ustanovljeno 1862. Telefon šte. 584
RUDOLF GEBURTH
c. kr. dvor. mašinist
DUNAJ (WIEN), VII, KAISERSTRASSE 71
na vogalu Burggasse.
Največja zaloga **vsakovrstnih peči** za vsako porabo od navadne do najfinejše in najelegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emajlirane. **Peči za trajno kurjavo za premog.** Okrogle peči za regulirati od 15 K višje. Zaloga rgnjišč, šteditnikov in strojnih ognjišč. **Najboljše plinove peči, kamini črni in emajl. Železne peči s pečnicami za dve ali tri sobe.**
Patent-vložki za glinaste peči.
Sušilnice.
Krušne peči. 2034 20

NOXIN
Najboljši Creme za čevlje.
NOXIN
Dobi se v vseh boljših trgovinah
Zaloga pri **K. A. KREGAR,** Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.
Proda se 3164 3-1

enonadstropna hiša
z vodno mčjo
pri Kranju, pošta Tupaliče.
Več se izve pri lastniku **Matiji Rozman-u.**

Poštenega in spretnega urednika iščejo
v Mariboru za list, ki bode izhajal trikrat na teden. Sprejme se takoj. Kdor se hoče potegovati za to mesto, naj se obrne s svojimi zahtevami in pogoji na uredništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru. 3218 3-1

Kdor hoče rebe ali svoje otroke obvarovati
kašlja hrpavosti, katar, zaslezanja katar v grlu ostlovskega in dušjivega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušenih in priporočenih
Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jelkami.
5500 notarijelo potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavej 20 in 40 vin., škaticla 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri »Orlu« pri želez. mostu, deželna lekarna pri »Mariji Pomagaj«, M. Leustek; Ubald pl. Trnovosy, Jos. Mayer, G. Piccoli, pri »Kroni« A. Bohinc, vogal Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Gjurčić v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirč, Idrija, H. Brili, Litija, E. Burdich, Sv. Lova, Hugon Roblek, Tržič, Karol Andrijančič v Novem mestu, Karol Šavnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri »Sv. Trojici« v Kamniku. 3017 24-1

Revmatične
protinske bolečine, bodiljaj, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znanko »Elsafliud«. Dvanajstotica za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubiici, trg Elisa 84 (Hrvaško). Ida

Meteorološko poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	714.0	0.3	brezvetr.	oblačno	
12	7. zjutr.	714.2	0.4	sl. vzhod		15.4
	2. pop	717.3	2.6	sl. jvzh.		

Srednja včerašnja temp. 0.0°, norm. — 1.1°.

Velika božična prodaja!

Prporočam veliko zalogo oblek za dame, gospode, deklice, dečke in otroke po zelo znižani cen.

Angleško skladišče oblek,

O. BERNATOVIĆ,

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Ako želite!

kupiti ali prodati kako posestvo, zemljišče ali gostilno itd., se obrnite na prvo koncesionirano posredovalnico na Gorenjskem, v Kranju, Glavni trg št. 189. 3116 5-3

2 trgovska pomočnika manufakturne stroke, vojaščinca prosta, sprejme takoj neka tukajšnja trgovina. Ponudbe pod: „En gros“, na upr. „Slovenca“. 3225 1-1

oženjena oseba ali pa kak samec, imajoč pri sebi kako osebo za gospodinjstvo za prevzem

vodstva gostilne in trgovine (filijalke na deželi).

Trgovsko izobražene osebe, katere imajo prakso za potovanje imajo prednost in za potovanje postranski zaslužek.

Kapitala ni potreba investirati, pač pa je potreba položiti kavcijo. — Pogoji po dogovoru. 3196 3-3

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnništvo „Slovenca“ pod šifro „GOSTILNA“.

J. KORENCAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno in na debelo.

Velika zaloga pletenin

kakor: nogovice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2575

Paulus-briket

najboljši šlezjski premog stisnjen v kocke, 8000 kalorij kurilne izbornosti. Kurjenje sob in štedilnikov priprosto kakor z navadnim premogom, le da je hitreje, bolje in dalje trajajoče.

Bohemia-premog

kosovnik in orehovnik, najboljša vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in izbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence. Pošilja se točno tudi izven Ljubljane, briket brez opažanja. Priporoča samozalagar Josip Paulin, glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova 3055 ulica št. 3. (4)

Išče se izobraž na

gospodična ali vdova

ki je zmožna v šivanju in da bi imela veselje do vzgoje otrok. Naslov pove upravnništvo Slovenca. 3233 3-2

Proda se dobro idoča

gostilna

na jako ugodnem kraju z lepim sadnim vrtom. Polja, travnikov in gozda za domačo potrebo; vsa poslopja v dobrem stanju. Več se izve pri lastniku v Grebinju št. 2, Spod. Koroško. 3223 5-2

Telefon št. 155.

Telefon št. 155.

Prvi, najstarejši slovenski zavod za plakatiranje in snaženje stanovanj

3245 1 priporoča velespoštovanjem

PETER MATELIČ, Ljubljana, Škofje ulice 14.

VINO

1647 22

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)« pošta Pirano — železniš. postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Najlepše božično darilo

Preje K 18.—, sedaj K 7.—.



Ekratno poskus vas prepriča, da je najboljša in najcenejša samo čudovito izdelana srebrna Feniks remontoir ura, s 3 masivnimi lepše graviranimi pokrovi, 22 rubini, anker-kolesje, dobro idoča, 3 letnim jamstvom. Proti povzetju K 7.

3227 2-1 Tovarstva ur, LEOPOLD SCHAECHTER, Dunaj XVI/2, Lerchenfeldergürtel 5/S.

1 sani za tovor, dvouprežne ali za samca in 1 kočija ravno tako,

kakor tudi več konjske oprave se po ceni proda. Poizve se tu, Resljeva cesta št. 30. 3250 3-1

Za izdelovanje in popravljanje ledenih omar in vseh mizarskih del

3202 se priporoča 3-1 Pavel Batjel mizar, Radeckega cesta št. 1.

Enonadstropna hiša

na Vrhnikih št. 182, pripravna za trgovino ali obrt, z dvema velikima kletima se proda pod ugodnimi pogoji iz proste roke. Več se poizve ravnotam. 3241 1

Izmed najboljšega najboljša!

Da zadostim tudi najrazvrajenejšim zahtevam, sem vpeljal vrsto pražene kave, ki presega v kakovosti, izdatnosti in aromi najboljša. Ta kava je zmes najizbranejših vrst, najfinjšega proizvora in nudi čudovito fino, aromatično in oživljajočo pijačo. Z mlekom mešana tvori dober zajtrk in podlago k udobni malci, Brez mleka kot „črna“ je prijeten zaključek vsake pojedine ali večerje; ima moč in oživlja.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo Karol Planinšek

Ljubljana, Dunajska cesta, vogal Sodnijske ul.

3244 12 1

TRGOVINO

na jako ugodnem prostoru v „Nar. Domu“ v Spod. Dravbergu

da v najem

hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu na Koroškem.

!!! Za slovenske trgovce zelo ugodna prilika. !!!

Nastopi se lahko takoj.

3240

Pojasnila daje in ponudbe sprejema

3-1

Hranilnica in posojilnica p. Spodnji Dravberg, Koroško.

MATTONLEY GIESSHÜBLER

naravno alkalična kislina

Ki se po izreku medicinskih avtoritet a posebnim vspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

elodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slati do jedi, zgagi td., ter

katarih v sapilih,

znelizenju, kašlju in hripavosti.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, Želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Znloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassiniku-Ljubljana. 114 52-46

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani

priporoča sledeče važne novosti:

Poezije, Anton Medved, II. del. Cena K 4.—. elegantno vezana knjiga K 5.40.

Kakor je prva zbirka Medvedovih „Poezij“ zaslula po vsi naši domovini in naša prijateljev in častilcev v vseh krogih, tako bo tudi drugi del gotovo še bolj poglobil in povzdignil vrednost in velikost našega pesnika.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Spisal Ludvig Wallace. Cena vezani knjigi K 4.50. — Lepšega berila in darila za Božič si ne moremo misliti kot „Ben-Hurja“: roman vzbuja in ohranjuje zavest lepote krščanstva in globoke misli njegove so velike vzgojne vrednosti. Pred oči nam živo stopa življenje Gospodovo od rojstva do smrti; opisuje se nam poganstvo v svojem zunanem blesku, a tudi notranji trholsti. Osebe v romanu so mojstrsko karakterizovane.

Andrej Hofer, tirolski junak. Igra v 5 dejanjih z naslovno sliko (Hoferjeva smrt) in obširnimi zgodovinskimi uvodom. Cena 80 vin., 10 izvodov K 5.—. — Ne samo, uprizorjena na odru, temveč tudi kot podučno in kratkočasno berilo bo naša ta knjizica mnogo prijateljev.

Zbirka ljudskih iger IX zvezek — Cena 80 vin., po pošti 90 vin. — Knjiga ima sledečo vsebino: za moške uloge: 1. „Na betlehemske poljanah“, 2. „Kazen ne izostane“, 3. Očetova kletev“. Za ženske uloge: 1. „Večna mladost in večna lepota“, 2. „Čašica kave“. — Vsebinska prejšnjih zvezkov je označena na ovitku IX. snopiča.

ABC v podobah. Slovenski. Cena 80 vin., trdo vezan K 1.20 — Pravlična in primerna knjizica za otroke do desetega leta z živopestrimi podobami in mičnim besedilom za vsako črko abecede. — Otrokom bo v pravo veselje in lahek poduk.

Oče naš, Malavašič. Cena K 1.50. trdo vezana knjiga K 1.70. To lepo povest so slovenski časopisi že opetovano priporočali.

Zlatokopi XVI. zvezek Spillmannovih povesti z zanimivo naslovno sliko. Cena 60 vin., trdo vez. 80 vin. — Opozarjamo tudi na prej izišle zvezke te zbirke, ki se je med Slovenci tako hitro splošno priljubila in razširila. 3238 8-1

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Najnovejši stekleni nakit za božič. drevesce



12 kos. sort. pisanih in srebr. steklen kroglic in sadežev srebrno zavilnih v kartonu, po velikosti in izvirnosti K — 40, — 50, — 60, — 70, — 80, — 1. — 1.30, 2. — 6 kos. v kart. v večji izvirnosti K — 60, — 80, — 90. Zbirka 24 kos. za K — 80, 1. — 1.20. — 30 kos. za K 1.35, 1.60, 2.—; 48 k. K 2.10, 2.50 2.60; 60 k. K 2.20, 2.80, 3.20. 3 kosi stekl. balončk. K — 50, angelj za božično drevesce K — 40, — 50, — 60. — Lametta, angel. lasci. srebr. s 1 zlati, kav. K — 00; žica

za orehe 100 kosov K — 20. Svečice 24 kosov v kartonu K — 50, — 60, večje 12 kosov v kartonu K — 58, — 75. držalci za sveče, tucet K — 50. — Razpošilja proti naprej vposlanim denarjem, naročila čez 2 kroni po povzetju C. in kr. dvorni založnik Hanns Konrad 2731 razpošiljnica v Mostu 1879 7-1 Ilustriran glavni katalog na zaht. vsakomur zastoj in franko

Podružnice Spljet, Celovec

in Trst — Delniška glavnic — K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 1/2 0/0

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

in Trst — Rezervni fond — K 300.000.

»Dom in Svet«. — Kdor je pred dvaindvajsetimi leti vzel v roke številko »Dom in Svet«, je pač dvomil, ali se bo to skromno književno podjetje tudi moglo ohraniti. Pa »Dom in Svet« je premagal vse dvome, od leta do leta je rasel in se razvijal, ter pridobival na moči in na ugledu. Vsak letnik je pomenil korak naprej in je dopolnjeval slovensko literaturo z več nego enim doneskom trajne vrednosti. Tako si je list pridobil vedno več čitateljev in je privabil v svoj krog najboljše slovenske pisatelje in umetnike. Tradicijam svojega nepozabnega ustanovitelja je ostal zvest »Dom in Svet« tudi poslej, ko je prišel v druge roke. Nikogar ni odbijal, vsakogar je vabil na pravo pot in podpiral vsako dobro in narodu koristno književno stremenje. V kritiki objektivni, vsekdar resen in nepristranski, se je ravnal »Dom in Svet« po načelu, da mora sam v dejanju izvrševati in kot dejstvo pokazati, kar zahteva od slovstvenega delovanja. Tako je »Dom in Svet« sam na sebi književni spomenik v zgodovini slovenskega slovstva, ki bo trajno sled zapustil tudi za bodoče čase. Pa iz njega je izhajala vsekdar iniciativa tudi za drugo delovanje na polju književnosti in umetnosti. Cela šola književnikov se je zbrala okoli tega ognjišča in je obogatila naše slovstvo s lepimi spisi in knjižicami. Delo se je začelo deliti, vzrastli so novi listi in lističi, a »Dom in Svet« je ostal v sredini, vesel vsakega nadbudnega pojava na polju naše književnosti. Veliko se je snovalo in ustanavljalo v tej toli živahni dobi, kar izhaja »Dom in Svet«. Pa mnogo tega, kar je bilo nezdravo v svojem početku ali je začelo na kriva pota, je usahnilo — žal, da tudi marsikaj dobrega vmes. A »Dom in Svet« tega procesa ni čutil; enakomerno je napredoval brez nevarnih kriz, nobeno nasprotovanje mu ni moglo škodovati in nobena izkušnja ga ni odvrnila od njegove poti. Tako pojde »Dom in Svet« svojo pot tudi nadalje. »Katol. tisk. društvo« daje listu mogočno zaslombo, ki mu je poroštvo neomajnega obstanka. Naši književni in umetniški sodelavci so ostali »Dom in Svetu« zvesti in njih vrste se množe z mladim naraščanjem, ki hrepeni, da sledi stopinjam njihovih korakov. Za bodoče leto ima »Dom in Svet« pripravljenih več krajših in daljših spisov od znanih dosedanjih sodelavcev; pesništvo in povest bosta dobro zastopani, Finžgar in Medved bosta kot doslej bogatila list s svojimi doneski; za ilustracijski del pa jamči najmodernejše urejena »Kat. tiskarna«, ki smatra »Dom in Svet« kot svojo častno zadevo.

Cena listu ostane ista kot doslej: Za celo leto 10 K, za dijake 7 K, za Ameriko 3 dolarje, za Italijo 13 lir, za Nemčijo 11 mark.

Zeleč, da ostanejo »Dom in Svetu« zvesti vsi dosedanjí prijatelji, priporočamo našim somišljenikom, da ga z naročanjem in sodelovanjem podpirajo.

Perje za postelje in puh
2899 priporoča po najnižjih cenah 52-4
F. HITI pred Škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Puške!
Lancaster od K 26-,-, Flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2-,-, samokresi od K 5-,-.
Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco.
F. DUŠEK v Opočno št. 77
1631 Češko.

Primerna božična in novoletna darila
Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.
Blago prve vrste. Točna postrežba. Najnižje cene.
2545 **Lud. Černe** 13-11
juvelir, trgovec z urami ter za: priseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.
Hidralične vidre in sesalke
Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovšini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žilno omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteti: valjični zastori in solnóne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

Božično platno
K 10-50
K 13-20
K 15-50
K 18-00
K 20-00
K 22-00
K 24-00
K 26-00
K 28-00
K 30-00
K 32-00
K 34-00
K 36-00
K 38-00
K 40-00
K 42-00
K 44-00
K 46-00
K 48-00
K 50-00

Ugodna prilika!
Naročite takoj!

Ceno posteljno perje.
1 kg sivnega skubljenega perja K 2, ro'belega K 2-80, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivnega puha K 6, belega K 10, prsnoga puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene in zelo gostega, jako trpeznega, rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-biela, 1 perloca velikost 170x116 cm z 2 blazinoma, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24, posamezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzročeni poštnine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženični št. 222.
Češki les. 2599-55
Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

Gramofoni
In plošča vseh sistemov in mark
Neprekosljni glede glasu in reprodukcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.
27-0 26-1

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.
Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3-,- višje. Izbori rodbinski aparati od K 30-,- višje. Pokaže se zastoj, ne da bi se s lilo k nakupu. Zamena vseh plošč najkulantnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

Imate li doraslo hčerko?
Naročite ji najcenejše in najlepše tkano blago lastnih tovarn. izdelkov: barhenta, flanele, damasta, gradla, kanafasa, najmodernejšega blaga za damske kostume, itd., vse po najnižjih cenah lastnega tovarniškega izdelka pri tvrdki
František Mejdr, strojna tkalnica in razpošiljalnica v Usti na Orlic, Hutvald št. 38, Češko.

Naredite ji veselje in kupite ji opremo!

Slovenska trgovina!
Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.
Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.
Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. — Vežanje cvetlic točno po naročilu. — Za kupčevalce na debelo najnižje cene. 2552-11

Niz cekene!

Vinko Majdič
valjični mlin v Kranju, Kranjsko.
Največja proizvodnja priznana najboljih pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.
Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spijetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
Brozjavi: Valjični mlin, Kranj.

Le najfinejše, posušene kokosove orehe
predelujejo tvornice „Ceres“ in delajo iz njih brez vsakoršne primesi v strogo čistih aparatih znamenito
Ceres jedilno mast
ki se rabi za praženje, kuhanje in pecivo.
Dobro izurjenega, spretnega strugarskega pomočnika
sprejme takoj v stalno službo **Fran Švigelj**, tov. stolov **Breg**, p. **Borovnica**. Plača po dogovoru. 2887 6

Novost! Znamenito!
Zakonito zajamčeno. Registriran vzorec.
briljantno angel zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Nezdobiljiv vrh bož. drevesca. Garantira se za funkcionalno ranje. Najlepši in najnovejši okras bož. drevesca, ki ga naj ne pogreša nobena kršč. družina.
Gorki zrak treh prižganih sveč vrši gorilno kolo, nanje pritrjeni izbojšani jekleni betički pa udarjajo na troje zvoncev in blagovzvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni, mlado in staro predstavljajoč v božično blaženost Kos stane s kartonom in navodilom za božično drevesce, izvršeno veleelegančno in posebno fino nikljano, s sukaniimi stebrički za zvonce in tremi prekrasno zrcelimi srebr. lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane sveče, prekrasno odsevajo, kos a kart. in navod. vred naprej poslano št. K 2-,-, 3-,-
3 kosi K 5-50 9 kosov K 15-50
4 7-25 12 20-25
5 10-50 24 39-50
Po poštnem povzetju 20 vin. več.
Pri naročilu več kosov gorenjih zvonil dobi vsak naročnik 10 kosov izbranih umetno izgotovljenih razglednic, med temi božične in novoletne, ki jih prodajajo povsod po 10-12 vin. 722 7-1
Zamena dovoljena ali denar nazaj, zato nikak riziko. Naročila naj se pravočasno naslovljajo na:
C. in kr. dvor. založ. HANNS KONRAD, Brúx 1878, Češko.
Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog, katerega o-pošljem zastoj in poštnine prosto.

Modna trgovina
A. ŠINKOVIC dedičev v Ljubljani
priporoča svojo bogato zalogo modnega blaga za dame in gospode, zlasti: najmodernejše svilene, čipkaste in volnene bluze, vsakovrstna spodnja krila, predpasnike, reformske hlače za dame in deklíce, moderce po najnovejšem kroju; velika zaloga normalnega spodnjega perila: srajc, jopic, nogavic, kakor tudi rokavice: glacé, švedskih in volnenih.
Vsakovrstna kožuhovina je v veliki izbiri. 3147 5-3
Vse potrebščine za krojače in šivilje.
Postrežba točna, cena zmerna.

L. Mikusch
tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.
Najnižje cene. Največji izbor. Preobleke. Popravila.

BLUZE
največja izbira v avstriji in v drugem sodobnem blagu tudi po meri
Vestovrstas
KRILA, PERILO in OTROČJE OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Ugoden nakup ostankov
40 metrov čefira, barhenta, flanele, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitó znana izvozna tvrdka 2152 8-6
V. J. Havliček & bratr v Podčbradib, Češko.
Naročite takoj! — Priporočilo! P. n. pošljite mi 40 metrov ostankov. To je že drugo naročilo in prosim, da mi pošljete zopet dobro blago, kakor pri prvem naročilu. Z odličnim spoštovanjem M. Z. v Čechah v Prostějova, 2. 12. 1907. 2152 8-1

Novost! Znamenito!
Zakonito zajamčeno. Registriran vzorec.
briljantno angel zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Nezdobiljiv vrh bož. drevesca. Garantira se za funkcionalno ranje. Najlepši in najnovejši okras bož. drevesca, ki ga naj ne pogreša nobena kršč. družina.
Gorki zrak treh prižganih sveč vrši gorilno kolo, nanje pritrjeni izbojšani jekleni betički pa udarjajo na troje zvoncev in blagovzvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni, mlado in staro predstavljajoč v božično blaženost Kos stane s kartonom in navodilom za božično drevesce, izvršeno veleelegančno in posebno fino nikljano, s sukaniimi stebrički za zvonce in tremi prekrasno zrcelimi srebr. lametastimi rožami, ki potem, ko so prižgane sveče, prekrasno odsevajo, kos a kart. in navod. vred naprej poslano št. K 2-,-, 3-,-
3 kosi K 5-50 9 kosov K 15-50
4 7-25 12 20-25
5 10-50 24 39-50
Po poštnem povzetju 20 vin. več.
Pri naročilu več kosov gorenjih zvonil dobi vsak naročnik 10 kosov izbranih umetno izgotovljenih razglednic, med temi božične in novoletne, ki jih prodajajo povsod po 10-12 vin. 722 7-1
Zamena dovoljena ali denar nazaj, zato nikak riziko. Naročila naj se pravočasno naslovljajo na:
C. in kr. dvor. založ. HANNS KONRAD, Brúx 1878, Češko.
Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog, katerega o-pošljem zastoj in poštnine prosto.

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-50



se dobi v sodih od 80 litrov
naprej po prav primerani ceni
v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.



Odljkovano
v Parizu.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših taconah in v velikih izberah
priporočila 113 52-28
Ivan Soklič.

Pod tranče št. 2. Postaja elek. telefonov.

Kje se dobe najboljši poljedelski
stroji, kakor mlatilnice, gopeljni,
slamoreznice, čistilnice, preše
za sadje i. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

In za kaj: zato, ker so dotični stroji: iz
najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni,
ker se istih proda na tisoče in tisoče ko-
madov in se ravno radi tega, ker se jih iz-
deluje v velikih množinah, dobivajo po
nižkih cenah. Moji stroji so povsod
jako priljubljeni. — Obračajte se na
mojo tvrdko pri nakupu stavbenih po-
trebščin, portland-cementa, traverz, že-
lezniških žil in druge različne železnlne
in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Slovenci Slovencem

Zelo važno za trgovce in obrtnike

Ker imam še precejšnjo zalogo
reklamnih koledarjev za l. 1909

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte**
vzorce katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence

tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad že od 15 v. naprej

Vsem Slovencem se priporoča 3078 (20-9)

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Cene brez konkurence!

Na debelo in drobno!

Pozor!

Slovenska modna trgovina

modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD - MOZETIC, Ljubljana

Stari trg 21, filijalka v KLANJU na Glavnem trgu

se najvdanejše priporoča velecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

SOOLK

Slovenci!

WIVIONS

Božično darilo.

POZOR STARŠI! Najlepše darilo so priznani **H. HEITZMANNOVI**
pianini in klavirji.

Prodaja jih proti ceniku z izrednim popustom ter na delna
odplačila edino le narodna tvrdka 3219 2

ALFONZ BREZNIK, Gradišče št. 11.

Praktična darila za

! BOŽIČ !

3128 priporočata 6-5
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ul. 9.

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

2908 52 3

Inženjer-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavici: Lachnik, Ljubljana

Izvolite poslati po vzorci!

Barhenta
flanele - -
modnega blaga

platna, damasta, kanafasa itd., novih,
katere pošilja franko slavno znana izvoz. tvrdka
V. J. Havliček in brat, Podčbrady
(kralj. Češko). 2114 17

1 zavoj 40 metrov raznih ostankov perilnega
blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K
franko po povzetju. ::

Pristen le tedaj, če je
trioglasta steklenica za-
prta s spodnjim pasom
(rdeč in črn tisk na
:: rumenem papirju) ::

Doslej
nedosežen!

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::



ribje
olje



(v zakonito zajamčen
opravi)

rumeno, steklenica K 2 —
belo, , 3—
2667 pri 12-4

Viljemu Maager-ju
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno
v avstro-ogrski monarhiji.

Gospodje zdravniki in pro-
fesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh le-
karnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpo-
šiljalnica za avstro-ogrsko
monarhijo:

W. Maager, Dunaj,
III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Velika zaloga raznih 2267
slovenskih plošč in gramofonov

centki od gramo-
fonov in plošč na
razpolago.

Fr. P. Zajec
urar in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 28.



Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4.

Prešernove ulice št. 4. 163 50-10

Popravila točno in ceno.



Z električnim obru-
tom urejena tvornica

G. Skrbic

14 Zagreb 43-7
Ilica št. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene ža-
luzije, lesene, tkane in platnene
rolete, železne in lesene za-
tvornice za izlozbe in proda-
jalne ter prosi, naj se tej solidni
tvornici izvoli nakloniti največje za-
upanje. Ceniki in proračuni zastonj.

Prvi Kinematograf Pathé Prej „EDISON“.

DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program!
 Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
 Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.
 Slike se dobivajo samo iz pive svet. pariške tvor. Pathe Freres.
 Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-5

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.



Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, korsetlje, prte itd.

eploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vesenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih osrtni na domačo tvrdo ter ne avštujejo tujih tvrdž, dražev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjeje postrežbo in najnižje cene, skrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2922 23

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orudja in posoda v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanajst let v službi kot šolska babica pod vodstvom gospoda prof. pl. dr. Valente, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča velec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v lastnem zadruženem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59,197.246*20
 upravnega premuženja . . . K 12,888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 12,434.933*24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

Ustanovljena leta 1882. Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882. Pošne hranilnice račun šte. 828.405.

Vino za butelje

iz posušenega grozdja najfinejših vrst, kakor: **muškati, maraskin, posip, brajda, ružica, kobilara izvanredno dobro, čisto naravno**

— prodaja po 80 h (40 novčičev) liter —

Uprava biskupskih dobara: Kanuji, p. Puanj, otok Krk. (Veglia)

2947 16-10

Petar Galzigna, upravitelj.

Posoda za naročeno vino naj se pošlje na spediterja G. Campacci, Rijeka, kateri jo bo naprej poslal po parobrodu.

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpeplitvi po blisku nepremičnine vsake vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-11

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Gosposke ulice 4. (Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporoča cenjenim odjemalcem.

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižico in račun 4% in 4 1/2%. Kupevanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 5%, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obilgacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I. Wipplingerstr. 22 (Ustredni banka českých spořitelén)

Del. kap. 7,000,000.— Telegram: „Sporobanka“. Depoziranje kavcij in vadij raznih vrst. Zakoni menije samo denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.

Modna trgovina PAVEL MAGDIČ, Ljubljana, Prešernove ulice števil. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
 Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezenine.
Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.
 Svilnati in baržunasti trakovi.
 Pozamenterija, porte, žnore; resice, krepljene žnore za tip tniko.
 Krepi in flori za žalovanje.
 Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.
 Šerpe iz svile čipk in volne.
 Nogavice za dame, dekleta in otroke.
 Jopice, hlačke, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojence, posteljne podloge iz kavčuka.
 Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
 Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezene čipke in vložki
Pajčolani za neveste, mirtovi vencji.
 Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.
Modrci in potrebščine za modrce.
 Glace-rokavice in rokavice za uniformirance
 platene, letne in zimске rokavice.
 Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.
 Krtače za obleko, glavo in zobe.

3057 10-8

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.
Pravo Jagrovo normalno perilo, tricotsrajce, jopice in hlače.
 Mrežaste in potne jopice, srajce, čipke in šport-pasovi.
 Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
 Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice.
 Ogrevanci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, robci.
 Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Gostilna s koncesijo KRAMAR

v Ljubljani, Dolenjska cesta št. 5.

se odda v najem (zakup) s 1. februarjem 1909, ali pa tudi takoj.

Poizvedbe v odvetniški pisarni **dr. FRANA POČEK**,
 Ljubljana, Stari trg št. 30. 2883 8-8

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz **Bremena**

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.



Berlita!

Pozor!

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja so tikajoca pojasnila točno in brezplačno. Postržba pošena realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

:: Ljubljana :: **I. Wanek**, :: Ljubljana ::
 sv. Petra cesta števil. 21 sv. Petra cesta števil. 21

krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinejših kožuhočin, raznovrstnih kož, klobukov, čepic lastnega izdelka vseh vrst. Velecenjenim damam priporoča vsakovrstne kolirje, muše in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. — Tu se tudi kupujejo raznovrstne kože od divjačine po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18 12

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
 čez 54 milijon. kron.

Lastna glavna K 354.645-15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
 čez 15 milijon. kron.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje

v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
 prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženi 100 kron čistih 4 krone 50 vin, na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

2633 26

Dr. Ivan Šušteršič,
 predsednik in imejitelj komturnega križca
 Franc Jožefovega reda z zvezdo.

Josip Šiška, stolni kanonik
 podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik, imejitelj zlatega zasluženega križca in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Počec**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, vitez reda železne krone III. vrste, lastnik zlatega zasluženega križca s krono in papeževega častnega križca „Pro Ecclesia et Pontifice“. — **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. — **Karel Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavratel „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Ure! **Milko Krapeš** Gramofoni!

urar, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.
Priporočam svojo zalogo **zlatih, srebrnih, tula nikel, žepnih in različnih stenskih ur**, vsake vrste **budilk, zlato verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.**

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 19



Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzajem v zameno. Ceniki na zahtevo poštine prosto.

Slovenske gospodinje!

3114 8-3

Ako se ravnate po geslu „**Svoji k svojim**“, tedaj ne kupujte več kavine primesi (cikorije) iz nemških tovarn, temveč samo

„Zvezdno“ cikorijo

ki jo izdeluje

„Prva jugoslovanska“

tovarna za kavine surogate“ v Ljubljani.

Zavrnite odločno podobno **nemško blago** in zahtevajte pri svojem trgovcu, naj vam da slovensko

„Zvezdno“ cikorijo



Svoji k svojim!



Svoji k svojim!

Okoli 100.000 kom. v rabi, 5 letno jamstvo, 8 dni na poizkus.

Vsaka britev v etul



Britev št. 31, najfinišše soling, srebro-jeklo, 1/2 votlo brušeno, z okrašen držalom, kot kaže slika v okrašeni škatlici K 2-50, št. 32, ista, toda 1/2, votla, K 3-—, št. 33, ista, toda 1/2, votla, K 3-80, št. 8-00. S črnim, gladkim držanjem 1/2, votla, K 1-50. Brivska priprava v politirani leseni omarici z zrcalom se zapre in vsebuje: britev, jermen, čopič posodico in milo, K 5-—, 6-—, z varnostnim glavnikom 60 v več. **Nikak riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!** Pošilja po povzetju svetovno-znana tvrška

HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brüx) št. 1142 Češko. Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko. 9791 10-1

Fr. Čuden =

urar in trgovec

v Ljubljani

Prešernove ulice.



Šivalni stroji lahkotekočiči, kolesa najboljših vrst in vse kolesarske potrebnosti.

Ceniki s koledarjem na zahtevo zastoj in poštine prosto.

3151 9-5

Lepa božična

in novoletna darila!

Najraznovrstnejša in najcenejša izbora: briljantni uhani in prstani, zlato, srebrno in nikelnaste ure in verižice. Prave švicarske ure »Union« ki so prav fine in natančne, a skoro nič dražje od drugih vrst. Vsa-kovrstne lepe stenske ure, namizna oprava iz pravega in kina srebra.

Delničar tovarn pravih švicarskih — ur „UNION“ v Biel, Švica.



Optični zavod



Fr. P. Zajec Ljubljana, Starl trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih **očal, ščipalcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakovmerjev itd.** Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. **Popravila točno in ceno.**

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1-90 do 10-
Srebrne ure : 3 00 40-
Zlate : 12 — 750-
Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

2050 20 - 18
FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice 7.



Priporoča svojo veliko zalogo najboljših **pušk** in **samokresov** najnovejšega sistema. Kakor tudi **municijo** in vse druge **lovske priprave** po najnižih cenah. **Popravila se izvršujejo točno.** Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštine prosto

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki



2013 1
František Mejdr Hruvčald 10. (Češko.)
Ustje n. Orl.

barhenti, damaski, gradli, kanasi, kretoni, cefiri itd, vse po najnižjih cenah lastne tovarne, in zahtevajte povsod

NOVO PLATNO

z narodnim kolkom. Kos 23 m za K 16 franko.

Najboljše **klavirje**

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje edina narodna tvrška

harmonije

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pripravi o blagovlastnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglaševanje. 2079 52-2

Alfonz Breznik, Gradišče št. 11 (blizu nunske cerkve)

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 90

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni merl. ●



Potniki v Ameriko! **Stari želijo dobro, po ceni in razmisljivo potovati naj se obrnejo na Simona Hmetzka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Kvalitativna Popasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Podružnice:

Praga z menjalicami: Graben 15, Mala stran. Most, ulica 17, Baden, Brno, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzen, Zvitava in Liberce.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzelle 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariabillerstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 152, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I, Wollzelle 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: **nakup in prodaja** ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, :: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: **Zamenjava in eskomptiranje** :: izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Ne zamudite naročila!

Ponudim, dokler je kaj zaloge, velike brezhibne ostanke 6-16 m dolge: kanafasa, oksforda, barhentov itd., 40 m le K 1675; 40 m pristnobarvnega kanafasa za površnike za K 18' - franko, torej nikakih nadaljnjih stroškov. - Blago je dobro in bo vsak zadovoljen.

Ig. Brož, edina kršč. tkalnica v **Náchod-u**, Češko.

A. Hermann veležganjarna za

SLIVOVKO

in **tropinovec** v **Varaždinu**, Hrvatsko

priporoča **svoje špecialitete** v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in drožniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim nadzorstvom žgejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na **žganjarno v Varaždinu** ali pa na

glavnega zastopnika za Kranjsko

2391 7

Josipa Zidarja v Ljubljani.

Pristno, če ustanovno
na pod : leto :
platu 1860. 1860.



Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.

2994 12-5

Vsak dan jih izdela
tovarna
60.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje,
gumi in modno blago.

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj,
kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek,
pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrrežba.

Pozor, gg. trgovci in pekovski mojstri!!

Podpisani **paromlin** si usoja slavnemu slovenskemu p. t. trgovstvu naznaniti, da je oddal **5. decembrom** svoje zastopstvo

g. Maksu Laurenčiču, trgovcu v Ljubljani.

Slavno slovensko p. t. trgovstvo naj si bo zagotovljeno, da je največje stremljenje podpisanega hrvatskega paromlina, da zadovolji v vsakem oziru svoje cenj. odjemalce z znanim izvrstnim blagom, kojega izdeluje iz naj-finejših pšeničnih vrst.

Nadejajoč se, da podpira slavno slovensko občinstvo vsehkozi hrvatsko, t. j. slovansko podjetje, prosi podpisani paromlin, da blagovoli slavno slovensko p. t. trgovstvo doposlati našemu zastopniku, gosp. M. Laurenčiču, kar največ naročil.

Z najodličnejšim spoštovanjem
akcijsko društ. I. belovar. paromlina v Belovaru (Hrvatsko).

H. SUTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana . . Mestni trg nasproti rotovža . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okrasikov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.



Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem za-
st. nj in pošt. prosto.

Razpošiljanje
blaga na vse
kraje sveta!

2568 24-9

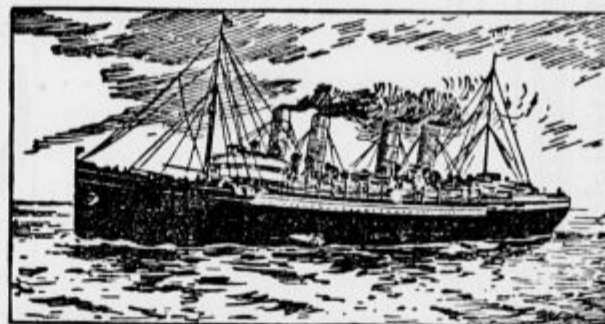
Kavarna in restavracija

ŠVICARIJA

se sl. občinstvu najtopleje priporoča.

2838 6

Najcenejša vožnja v Ameriko.



E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimnati modroci, otroški vozički itd. Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52-7

**Herbabny-jev podfosfornokisli
apneno-železni sirup.**

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborna sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospesuje prebavo in reditev.
Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

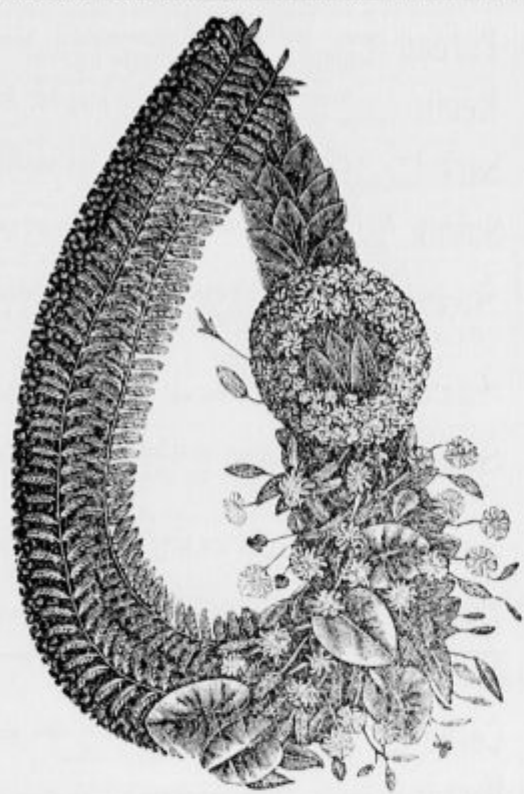
Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherziggelt“, Dunaj, VII. h, Kalsersstr. 73-75.**
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.



**Herbabny-jeva
aromatiška esenca.**

Že 34 let uvedeno in najbolje preizkušeno, boli lajšajoče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nerovne boleti.



**Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!**

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev

in 3077-6

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala.
Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 11

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vpljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej števil. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 46-43



Reližni križevi pot za farno cerkev Homec pri Kamniku.

Dragotin Hrovat

Stob-Domžale 3081 3-2

se toplo priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in prijateljem umetnosti za izdelovanje

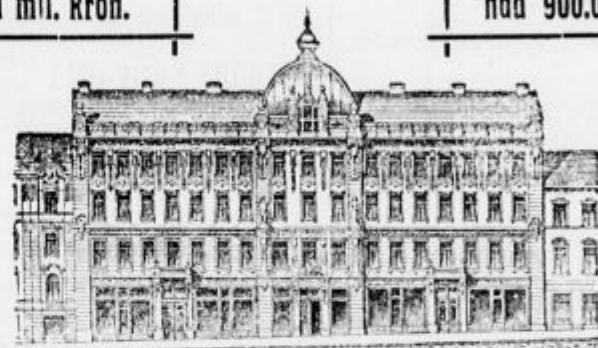
altarjev, križevih potov, podob in vseh v to stroko spadajočih del, kakor tudi v prenovljenje starih altarjev,

podob itd.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 31 mil. kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.



**Mestna hranilnica ljubljanska
v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Trgovina s špecerijskim blagom.

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča svojo novourejeno

Trgovina z moko in deželnimi pridelki.

glavno zalogo rudninske vode.

3188 5-3

**Točna in solidna postrežba!
Na drobno in debelo.**

Velika pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Zaloga brinja in sliv za žganjkuho.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Dinter Karol, brivec in lasničar, Martinova cesta 14.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec parfumov, Sodnijske ulice 2.

Kastelic Ivan, brivski mojster, Sv. Florijana u. 25

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Kosec Ivan, brivec, Dunajska cesta 7.

Matkovič D., brivec, Pred škofijo.

Podkrajšek M., frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 35.

Sikutrič Julij, brivski mojster, Marije Terezije cesta 11.

Strmoli S. brivec in lasničar, zaloga lasnih mrežic, Pod trančo 1.

Cerkv. orodje in elekt. svetila.

Kregar Ivan, izdelovatelj cerkvenega orodja in posode ter elektr. svetil, Elizabetna c. 3.

Tratnik Leopold, izdelovatelj cerkvenega orodja in elektr. svetil (zaloga) Sv. Petra cesta 27.

Čevljarji.

Kukman Fran, čevljarski mojster, Dunajska c. 14.

Ravnikar Anton, čevljarski mojster Sodnijske ulice 4.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Keber I., eksport kranjskih čevljarjskih izdelkov, Stari trg 9.

Oblak Matej, trgovina s čevlji in čevljarski mojster Kongresni trg 6.

Podlesnik Ivan ml., trgovina s čevlji in klobuki, Stari trg 10.

Pri zlatem črevlju (lastnik) I. Keber zaloga čevljev, domačega in tovarniškega izdelka, Stari trg 9.

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Bricelj Tomo, pleskarski mojster, Dunajska cesta 16.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Gostilne in restavracije.

Češnovar Angela, trgovka in gostilničarka, Kolodvorske ul. 33.

Česka budijeviška pivnica Sv. Petra cesta šte. 26.

Košak Peter in Josipina, restavracija poleg pošte, Prešernove ulice.

Mikuž gostilna, Kolodvorske ulice 3.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Pri zlati kapljici restavracija, Sv. Petra cesta 27.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Slobodnik Ivan, Metliško vino, gostilničar, Breg št. 8.

Škulj Rudolf, „pri Amerikancu“, gostilna in prenočišče, Florijanske ulice 20.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Češarek A., trgovina otroških igrač in pletenin, Selenburgove ul. 1.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti za tujce, Prešernove ul. 9. (Poleg glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zaloga razglednic, pisemskega papirja, Selenburgove ul. 4.

Iglič Fran, trgovina s papirjem in galanterijo na debelo in drobno, Mestni trg 11. (Glej inserat.)

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I., trgovina galanterijskega blaga in otroških igrač. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Škulj A. trgovina s papirjem, Poljanska c. 12

Toni I., trgovina s papirjem in galanterijo, Sv. Petra. cesta 31.

Izdelovalnice drož.

Golob Fran & Jos. Polak, jugoslovanska izdelovalnica drož, Sv. Petra c. 9.

Zaloker Maks, I. jugoslovanska tovarna drož, Kladezne ul. 17. Rečne ul. 5.

Kleparji.

Gradišar Fran, kleparski mojster, Tržaška c. 2.

Remžgar Ivan, kleparski mojster, Florijanske ulice 15.

Klobučarji, krznarji:

Jesenko Blaž, trgovina s klobuki, Stari trg 11.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Soklič I., trgovina s klobuki, Pod Trančo 1.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Narodna knjigarna Jurčičev trg 3, zaloga papirja, šolskih in drugih knjig ter pisalnih potrebščin.

Schwentner L. knjigarna, knjige, muzikalije, umetnine, zaloga pisalnih in risarskih potrebščin, Prešernove ul. 3. (Mestna hranilnica.)

Knjigoveznice.

Bonač Ivan, kartonažna tovarna, knjigoveznica in zaloga papirja, Selenburgove ulice. Gl. inserat.

Breskvar Fran, knjigoveznica Francovo nabrežje, (Filipov dvorec.)

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izdelovano obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukič A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izdelovanih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Krojači.

Ahčin Josip, krojaški mojster, Vegove ul. 12.

Slana Ivan, krojaški mojster, Sv. Petra nasip 67

Lekarne.

M. Ph. Čižmár Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Lekarna M. Leusteka pri Mariji pomagaj Resljeva cesta št. 1.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarjski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Praprotnik Simon, stavbeno mizarstvo, in izdelovanje omar za led s stroji, Jenkove ulice.

Trink Alojzij, mizarjski mojster, Linhartove ulice, šte. 8.

Vehar Ignacij, mizarjski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakt. trgovina, Stritarjeve (Lingarjeve) ul. Glej, inserat.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Keber I., manufakturna in modna trgovina, Stari trg 9.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Kostevc I., modna trgovina, Sv. Petra cesta 4.

Lenasi & Gerkman, trgovina s trgovina s blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat.)

Lozar J., manufakturna trgovina, Mestni trg 7.

Petkosig Josip, manufakturna trgovina, Stari trg 4.

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Fran. Ksav., manufakt. trgovina, Mestni trg

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo šte. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Mersol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Orehek Matej, trgovina z mešanim blagom. Kolodvorske ulice 26.

Podkrajšek Josipina, modna trgovina za dame in gospode Črevljarske ulice 2.

Podkrajšek Rozalija, trg. z vsakovrstnim blagom za dame in gospode in otroke, Wolfove ulice šte. 5.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Snoj Franja, trgovina z mešanim blagom. Prešernove ulice šte. 28.

Šinkovic A. dediči, modna trgovina, Mestni trg.

Widmayer Katinka, trgovina z mešanim blagom „pri solncu“, Pogačarjev trg 3.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Pekarije.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Perilo.

Sarc Anton, velika zaloga platna, bombaževine švicarskih vezil, Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, izdelovanje perila, Sv. Petra c. 8.

Šarc Anton, pralnica in svetlolikalnica, Kolodvorske ulice.

Plakaterji.

Matelič Peter, I. slov. zavod za plakatiranje in snaženje stanovanj, Škofje ulice šte. 14. (Glej inserat.)

Smole F. plakater in reklamno podjetje, Selenburgove ul. 6.

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Premogarji.

Hrovatin Makso, Velike čolnarske ul. 4. Zaloga I. trbovelj. premoga.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Stavbeniki.

Hlebš Jernej, zidarjski mojster, Hrdeckega predmestje 28.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina špecerijskega kolon. blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Lončar Josip, trgovina z moko in mešanim blagom, Sv. Florijana ulice 7.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij, delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Pavčič Božidar, trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom, Zaloška cesta 5.

Perdan Ivan, trgovina s specerijskim blagom, Ljubljana, Cesarja Jožefa trg.

Remic L., trgovina s specerijskim blagom, Škofje ulice 15.

Sark Fr., trgovina s spec. blagom, dež. pridelki in moko, Kolizej.

Sušnik A., trgovina špecerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom. žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Šarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Šarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganjekuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Černe Ivan, tapetniški mojster in zastopnik I. kranjske miz. zadruga, Dunaj, c. 28.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Urarji in zlatarji.

Černe Ljudevit, zlatar in trgovec z urami, Wolfove ul. 3. Glej, inserat.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino, Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta šte. 2

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Marchotti Ivan, trgovina z usnjem na drobno in debelo, Sv. Petra cesta 30.

Vezenine itd.

Drenik M., zaloga ženskih ročnih del in potrebščin, Kongresni trg 7. (Glej inserat.)

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Vinske trgovine.

Pipan M., prodaja goriškega vina na debelo. Zalokarjeve ul. 9.

Štark Franja roj. Pin, vinska klet, Predilne ul. 10.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarja, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Selenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Sušnik A., trgovina z železnino, roman in portland. cementa, kuhinj. posode Zaloška cesta 12.

Razne tvrdke.

Adamič Ivan N., I. kranj. vrvarna in trgovina konopnine, Sv. Petra cesta 33.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice.

Breznik Alfonz, trgovina in izposojevalnica glasovirjev, Gradišče 11. Glej inserat.

Gvretreznik Josip, sobni slikar, Karlovska c. 2.

Česka deln. pivovarna Budjevice, glavna zaloga za južne dežele, Sv. Petra nasip 27.

Fabijan Fani, mlekar, Francovo nabrežje 7, zraven ribjega trga.

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter, blaga, Marijin trg 3.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovatelja oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Janc I., trgovina s praško šunko. (Wolfove ul.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Kregar Ivan, zastopnik tovarne za kineško in alpaka srebro Bachmann, Elizab. c. 3.

Lavrenčič & Domicelj, žitna trgovina, Dunajska cesta 32.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik I. belovarskega paromlina, Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarji obrt. Sanke, Pogačarjev trg.

Perdan Ivan, glavno zastopstvo zavarovalnice Riunione Adriatica di Sicurtà, Trst.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povi. zagrebške tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32-34.

Škrl Josip, spedijsko podjetje, Gradišče. 1.

Šupevc Fr., svečarna, Prešernove ulice 7.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadst.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg šte. 4. Glej inserat.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Zupančič Ivan, metlar, Karlovska c. 6.

Železnik Franc, trgovski zastopnik, Sodnijske ulice 6.

Opazka: Ako se oglasita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita p seben oddelek.

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, od 600 do 1000 litrov **proda po nizki ceni**
FRAN CASCIO

1233 Selenburgove ulice št. 6.

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50 II. vrste kg. 1.30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40 II. vrste kg. 1.20. 3098 (17)

Elija Predovič

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora **obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke** kakor **najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.**

Konfekcijska trgovina **A. Lukić**

Pred škofijo šte. 19.

2811 37



3214 5-1
Prvovrstni avstrijski pridelek

Kleinoscheg Derby sec

napravljen iz francoskih vin.

Kleinoscheg Marque d'or

napravljen iz inozemskih vin.

3214 5-1
Dobiva se povsod!

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoča in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cena 80 v.; K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložanje.
2557 42-1

IVAN DOGAN, mizarški mojster,
v **LJUBLJANI, Medjatova hiša šte. 19.**
Cene brez konkurence!
Najcenejša zaloga!
priporoč svojo bogato zalogo hišne opreme.
Spalne ter jedilne sobe za salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozčke itd.
Naročila se točno izvršujejo.
Cenik s podobami zastoj in franko.

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom **dr. Ivana Oražna** raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd., se nahaja **na Turjaškem trgu šte. 4 I. nadstropje.**
Pojasnila daje **dr. Iv. Oražen** ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne v **Wolfovih ulicah šte. 12.**

Ugodna prilika! Ugodna prilika!

Vsled preselitve

prodaja trvdka

Franc Ksav. Souvan

v svojih detaljnih trgovinah
na Mestnem trgu

večino svoje zaloge
pod lastnimi cenami.

3239 2-1

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik A. Kalan i. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik i. r., podpredsednik.

Zahtevajte brezplačno dopolnilatev mojega krasnega oenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vrne nazaj za popolni snosek. Slika 1/2, nav. velikosti.



- St. 366 srebrna dam-ska remont. pl. 8-50
- St. 322 srebrna moška remont. 8-50
- St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov dvojni plašč 6-50
- St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Kliffmann,

največja tovarniška zaloga ur, slatnine in srobnine. Ljvov v vse dežele. Maribor L. 5., Ptajerske.

Svoji k svojim!

Velika Izbrga daril za Božič

kakor tudi raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

finega domačega in tvorniškega izdelka. Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinejših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter po-
----- strezam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji -----

Fini turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šartelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

V kavarni se dobiva vsak čas črna in fina bela kava ter izborni čaj i. t. d.

Jakob Zalaznik

31216-5 **slaščičarna, kavarna in pekarija.**

Stari trg št. 21.

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napoljene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, 12—, 15— in 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, 16—, K 18—, 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, 3-50 in 4—, 60 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in 4-60. Izdeljem tudi po karkarnikovi drugi meri. Tridelni modroci iz žime za eno posteljo K 27—, boljši K 35—. Pošilja se poštne pristojbine po povzetju od K 10— naprej. — Zamenja ali nezaš. se vzame proti povrnitvi poštne stroškov. 2905

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Piznu, Češko.

Lepe, sveže brezvejne bukove hlode

dolge 1-80 in 2-35 metr. kupuje po najvišjih cenah franko kolo-dvor kupca ali prodajalca **Fran Švigelj, tovarna stolov Breg, p. Borovnica.** 2888 7

Praktična novost!

Scepilnim strojem „Helleria“ zamorete drva hitro, brez nevarnosti in ropota cepiti v poljubno majhne kose. Dobi se v vseh boljših trgovinah za hišno in kuhinjsko orodje za ceno K 12.—.

Kjer se ne dobi, naročite naravnost pri izdelovalcu.

Ludovik Heller, ložnar
Dunaj X., Laxenburgerstrasse 33.
2846 13-7

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Žepni robci v največji izberi.

Zelo znižane cene!

ANTON ŠARC

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.

Za Božič 1908

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu devianih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta del. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13-80 in sicer:

- 6 kom. amer. pat. namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajnik za podklado;
- 2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. naj-finejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj stane K 13-80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80— ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Ameriško pat. srebro je znano, je skozinsko bela kovina, ki obdži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši doba, da leti inserat ne temelji na nikakršni stevariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v

A. Hirschberg=a

eksportni hišl amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandstr. 19 S. L. Telefon 14597

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vplače. — Čistilni prašek za njo 10 vin. — Pristno le z zraven nastisnjeno vrstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohvalnih pism: Bil sem s pošiljavo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. kr. stotnik v 27 pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovarčič, ravatelj pomožn. urad. dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 2985 5-1

Zaloga pohištva

v ljubljanskem kolizeju na Marija Terezije cesti št. 11

Puc & Komp.

priloga **kompletne opravo za spalne in jedilne sobe, železno pohištvo, tapetniške izdelke in blago.**

Zagrinjala in posteljne preproge vsled opustitve po znižanih cenah.

Lastno mizarstvo in tapetniške dela nice.

Specijaliteta: Patent. spalni divan. 9931

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52-4

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thrul“.

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21-60. Brzojavi: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema

v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predujeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnije. Otvarja carinske kredite, zaoarini blago in daje predujeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.